

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

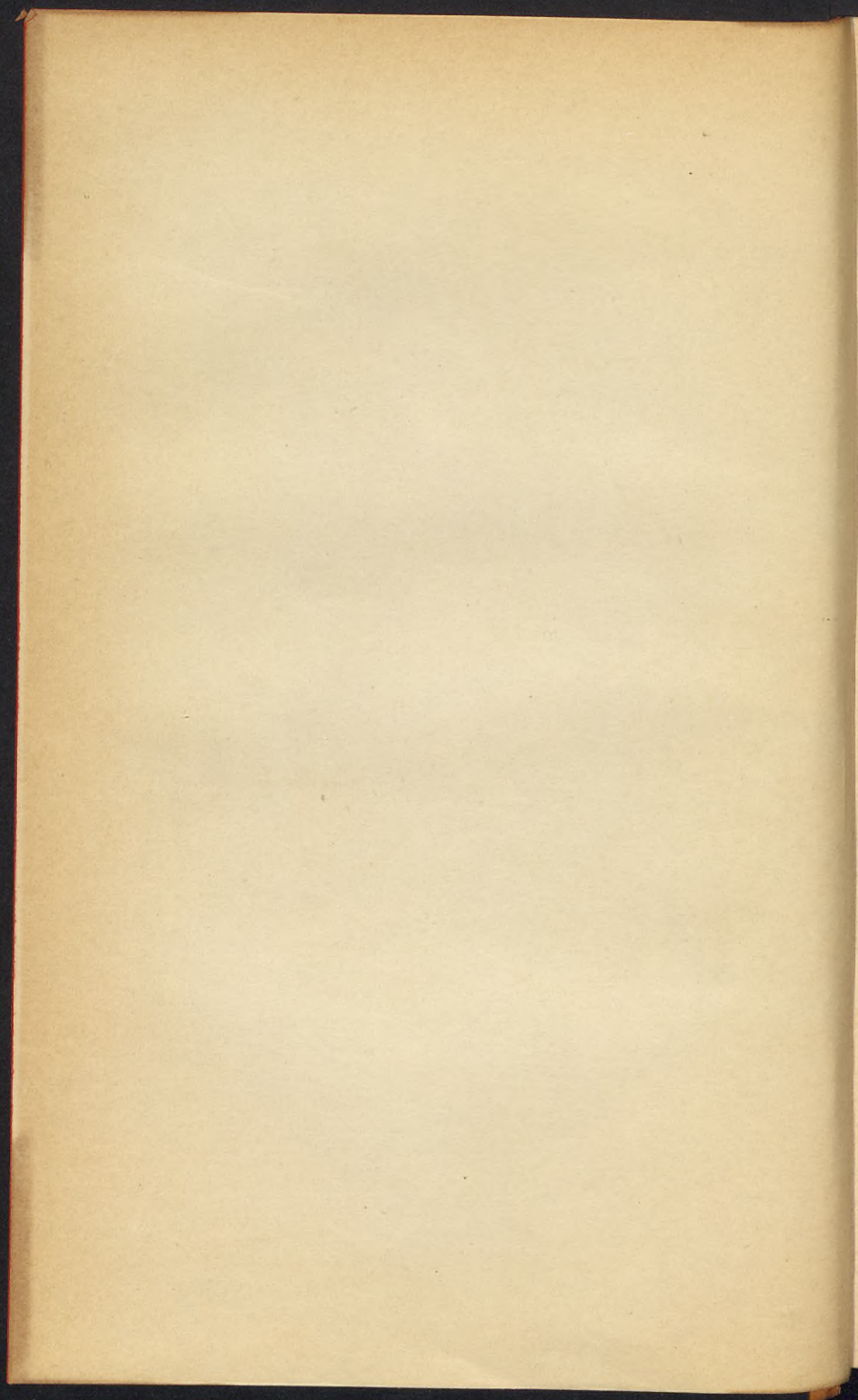
UPPSALA
UNIVERSITET

Litt.
Sv.

tu

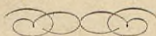
SAMLADE DIKTER.

AF

L. M. STRÖMSTEN.

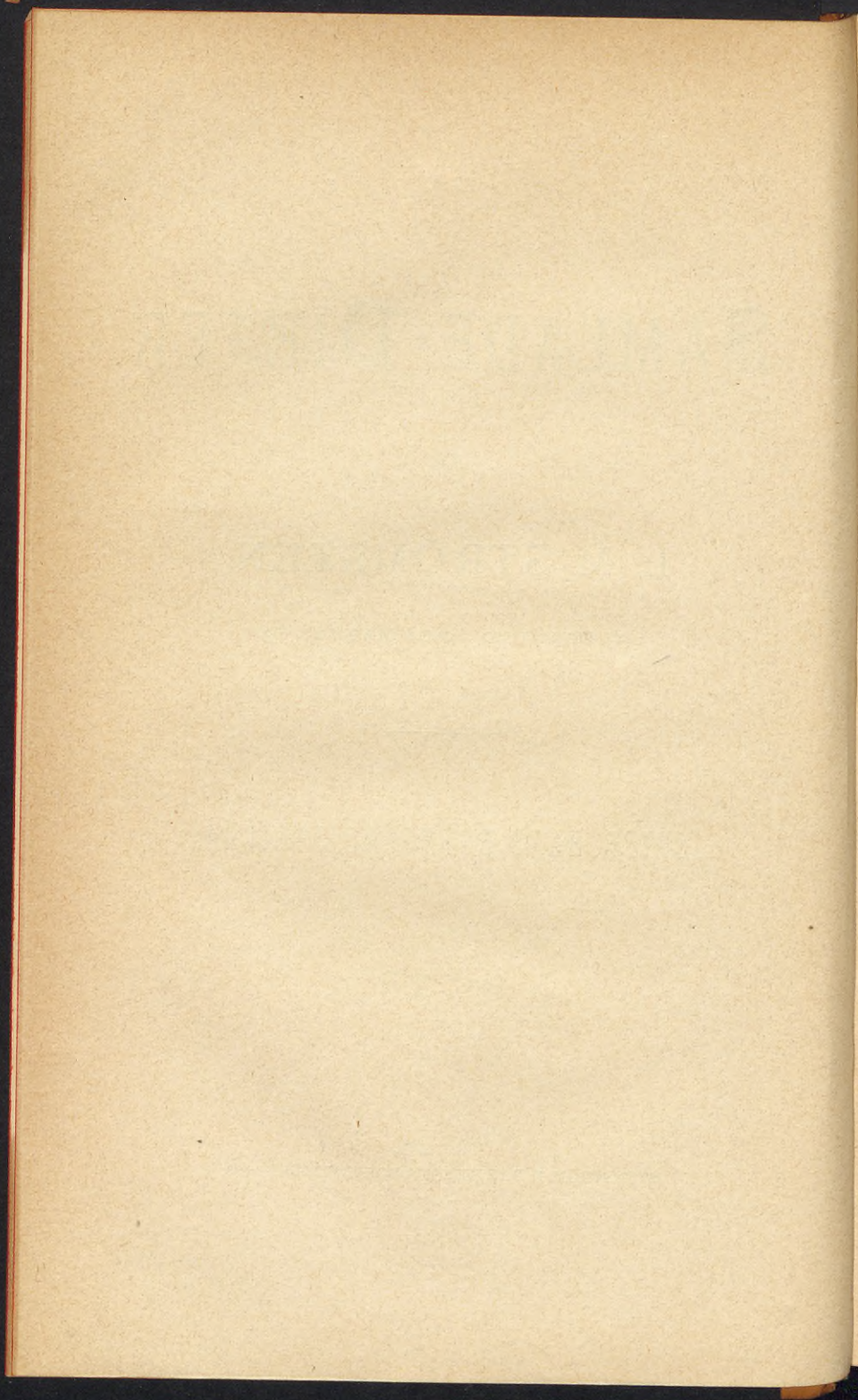
— SIGNATUREN LARS MAGNUS —

—
EFTER HANS BORTGÅNG UTGIFNA.

MALMÖ,
STENSTRÖM & BARTELSONS BOKTRYCKERI, 1888.

1.30

Innehåll.

Första afdelningen:

Dikter i allvarsam stil.

Barnkammaren	sid. 7.
Morgonbön	» 10.
Hvem är din vän	» 12.
En jmförelse	» 14.
Till en ung mor	» 17.
En skarpskyttesång	» 19.
Mitt hem	» 21.
Våren	» 22.
Eken	» 24.

Andra afdelningen:

Skämtsamma dikter.

I skolan	sid. 27.
Medel mot frossa	» 32.
Öl för ärende	» 34.
En bal	» 38.
En mamsells statistik	» 46.
Ett frieri	» 49.
En bekvänelse	» 52.
Första paret ut	» 55.
Mannens klagan	» 60.
Maj-rim	» 62.

Tredje afdelningen:

Tillfällighetsdikter.

Vid H. M. Konung Oscars uppehåll i Ystad ¹⁵ / ₁₀ 1876	sid. 67.
Vid Konsuln och Riddaren Carl Grams 50-åriga borgarejubileum i Ystad ¹⁹ / ₁₁ 1877	» 69.
Vid afskedsfesten i Ystad 18 ²⁷ / ₄ 80 för Samuel Gustaf Cawallin	» 71.
Vid Borgmästaren och Riddaren Sven Trägårdhs 50-åriga tjenstejubileum i Ystad den 29 Juli 1885	» 73.
Tacksägelse till stiftaren af »Fridhem» i Ystad, Herr Lagmannen m. m. P. L. Sylvan, af eleverna i halmflätning	» 75.
Vid sängarfesten i Ystad midsommardagen 1862	» 77.

Vid Fabrikör Daniel Ottergrens 50-åriga borgarejubileum i Ystad den 4 Oktober 1863	sid. 79.
Vid skarpskyttemötet i Ystad den 11 September 1865	» 81.
Prolog, framsagd af författaren, vid en konsert i Ystad för de nödlidande i Norrland 1867	» 84.
Prolog, framsagd af författaren, vid Ystads Arbetareförenings fest den 7 November 1869	» 86.
Till Herr Kyrkoherden Gustaf Erik Timelin i Löfvestad, på hans 83:dje årsdag 1880	» 89.
Vid Ystads Sparbanks halfsekelfest, den 3 Augusti 1878	» 90.
Vid ett landbruksmöte i Sjöbo 1880	» 92.
Till Godsegaren Frans Bergman, midsommardagen 1879	» 95.
Till densamme, midsommardagen 1881	» 97.
Till densamme, midsommardagen 1882	» 99.
Vårqväde	» 101.
Ystads norra plantering 1882	» 103.
Till Majoren och Riddaren Th. v. Braun på hans 66:te födelsedag, den 5 September 1885	» 104.
Till Herr Lagmannen m. m. Tage Ludvig Sylvan den 9 Januari 1878	» 106.
Vid Cimbrishamn—Tomelilla jernvägs öppnande 1882	» 108.

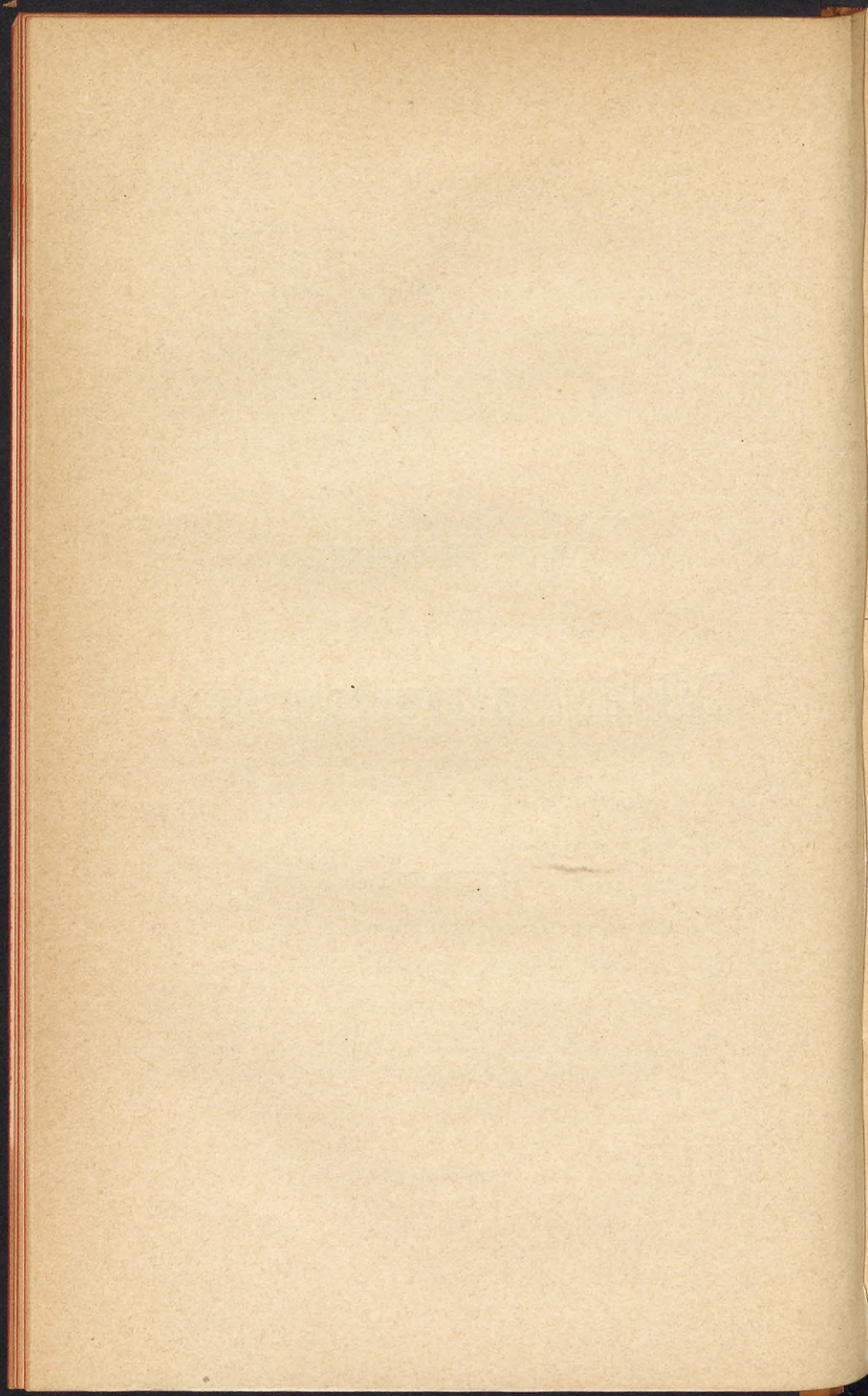
Fjerde afdelningen:

Epitafier.

Vid Grefve Erik Wilhelm Ruuths jordfästning 1860	sid. 113.
Vid Med. Doktor Herman Wihlborgs jordfästning den 24 Februari 1860	» 116.
Vid Konsulinnan Sophia Fredrika Grams jordfästning den 18 April 1862	» 118.
Vid Enkefru Petronella Stenbergs jordfästning den 10 Mars 1865	» 120.
Vid Fru Gustafva Lambers jordfästning den 16 Januari 1870	» 122.
Vid Lagmannen m. m. Tage Ludvig Sylvans jordfästning den 7 Mars 1879	» 124.
Vid Prosten och Kyrkoherden Doktor Samuel Peter Wählns jordfästning den 4 Februari 1879	» 126.
Vid Friherrinnan Ulrika Stjernblads likbegängelse i Marsvinsholms kyrka den 25 Januari 1880	» 129.
Vid Konsuln m. m. Robert Lundgrens jordfästning i Stora Herrestads kyrka 1881	» 131.
Vid Fru Borgmästarinnan Sophie Trägårdhs jordfästning d. 7 Febr. 1882	» 134.
Vid Lärarinnan Caroline Skantz graf den 23 Maj 1882	» 136.
Vid Enkefru Prostinnan Maria Adrians jordfästning i Ystad, S:t Maria kyrka, den 18 Juli 1884	» 138.
Vid Godsegaren, Kommendören m. m. Friherre Jules Edvard Stjernblads jordfästning i Marsvinsholms kyrka den 20 Juni 1886	» 140.

FÖRSTA AFDELNINGEN:

Dikter i allvarsam stil.

Barnkammaren.

Barnkammare! *Guds egen rosengård,
Som skänkte mig din ömma trogna vård,
Jag dig ej glömt; du lefver i mitt minne,
Men ack! förloradt är mitt barnasinne.

Jag minnes dig, fastän din gamla dörr
Ej öppen står för mig som den stod förr.
I tretti år jag saknat hemmet fordna;
Och piltens lockar äro gråhår vordna.

Min barndoms minnen ännu troget stå
Djupt inne i min själ, och då och då
Jag genomgår dem, mönstrande dem alla,
Och både sorg och glädje fram de kalla.

Jag glömmmer ej, fast det är längese'n,
Hur hjertligt glad jag satt vid brasans sken
Och hörde af min amma sagor täljas
Om troll och jättar, som i bergen dväljas.

Glad sprang jag ofta till min moder hän,
 Som vänligt satte mig på sina knän,
 För att sin älskling a. b. c. få lära;
 Och när jag lärt det riktigt, hvilken ära!

Hur roligt var det ej, hur ljusst och gladt,
 Då jag vid pappas svarta skrifbord satt!
 För hvarje bokstaf, jag mig skrifva lärde,
 Jag tyckte att jag fick ett högre värde.

Jag byggde kyrkor, byggde höga slott
 I trädgårdssanden. Allt var ganska godt.
 Och, när de sedan synats af min pappa,
 Då hördes jag förtjust med hämdren klappa.

Hvart barn, jag mötte, var min bror, min vän;
 Jag kände det den andra da'n igen.
 Vi voro alla i vår oskuld lika,
 Ej skillnad fans på fattiga och rika.

Bekymren voro obekanta då;
 Jag fann dem ej hvarthelst jag ville gå.
 Blott någon gång en flygtig sorg jag kände,
 Då någon otur med min leksak hände.

Jag somnade så lugnt och tryggt hvar qväll,
 Se'n mamma sagt mig, att jag varit snäll.
 Ej någon dämon, endast hästar, tömmar
 Mig troget följde uti mina drömmar.

Jag minnes än min moders glädjetår
Den dagen då jag lärt mitt »Fader vår».
Och när jag innantill se'n läsa kunde,
Då tycktes mig jag var i himlen sjunde.

Mitt samvete — det var så rent, så lugnt,
Ej någon börda hvilade der tungt.
Om stundom yppade sig sorg och oro,
De likväl ganska snart försvunna voro.

Mitt arbete var endast då en lek,
Och intet hat jag kände, intet svek
Uti mitt fromma barnahjerta bodde;
Jag Gud och menskan lika goda trodde.

Ack! hvarför icke tro detsamma än
Som förr jag trodde uti barndomen?
Nej, barnet kastades långt bort i världen
Och till barnkammarn stängdes återfärden!

Morgonbön.

Tack! O Fader i det höga,
Ökad är till Dig min skuld!
När jag uppslår hviladt öga,
Mötes det af solens guld.
Vid dess strålar, som mig väckte,
Trogen maka åt mig räckte
Sina armar och sin famn,
Och jag hörer glad mitt namn
Från små rosenläppar friska,
Som godmorgon åt mig hviska,
Stammande med gladt begär:
»Gud som hafver barnen kär»;
Och derutanför i almen
Sjunger fogeln morgonpsalmen.
Jag vill också vara med,
Vakna upp, min själ, och bed!

Stärkt af sömnen, har jag vaknat,
Än en dag jag helsa får,
Mycket kunde jag ha saknat,
Ack! men allt är som i går.

Fader! Du har låtit vaka
 Öfver hem och barn och maka.
 Vördande Din vishets råd,
 Prisande Din kärleks nåd,
 Vill jag mig i stoftet böja,
 Och min blick mot himlen höja,
 Tills Du lofvat höra mig,
 Då jag beder innerlig:

Låt mig väl min dag använda,
 Må ej något ondt mig hända,
 Låt hvar pröfning ha ett slut.
 Hjelp mig som Du hjälpt förut
 Mig i mina motgångsdagar,
 Ske med mig som Dig behagar!
 Utestäng den bleka nöd,
 Låt mig icke sakna bröd,
 Må jag detta tacksamt äta,
 Och ej någonsin förgäta,
 Att allt godt det är af Dig!
 Låt uppå min lefnadsstig
 Ej bekymmer jemt mig möta,
 Lär mig mina pligter sköta
 Till Din ära och mitt väl!
 Ifrån djupet af min själ
 Denna sång på bönens vingar
 Till Din himmel opp sig svingar!
 Låt den, Fader, vid Din thron
 Sjunga ut sin svaga ton!

Hvem är din vän?

Hvem är din vän? Du tusen vänner finner
Så länge du på lyckans höjder står;
Men en och hvar af dessa strax försvinner,
Så snart din lyckas hjul tillbaka går.

Hvem är din vän? Kanhända den som glaset
Dig skaffade uti ett muntert lag?
Nej, du tar fel! Det var blott vid kalaset
Han var din vän och bror en enda dag.

Hvem är din vän? Männ den som förespeglar
Dig trogen vänskap intill lifvets slut?
Sök honom, sök hans hjälp; han dörren reglar,
Se'n han för hjertat reglat långt förut.

När lyckans sol gått ned, när qvällen skymmer,
Och bleka nöden på din tröskel står,
Hvem söker upp dig, delar ditt bekymmer,
Hvar är nu han, som var din vän i går?

Hvad gör din vän, se'n snabba ryktet sade
Att du står fattig, om ock hederlig?
Han drar på axeln, som han ondt der hade
Han är besvärad af att känna dig.

En vän jag vet: det är din moders hjerta!
Fast ofta glömdt, det känner dig igen.
Ifrån den stund hon födde dig med smärta,
Hon var och är din enda, sanna vän.

En jämförelse.

Jag läste någonstads att svenska qvinnan
Står främst bland skönheter på jordens klot;
Och det är sant; jag hyllar landsmaninnan
Från hennes hufvud ned till hennes fot.

I Frankrike för några år se'n låg jag
Och i Europas hufvudstad Paris,
Och flera ganska vackra qvinnor såg jag,
Men ingen fick för skönheten mitt pris.

Jag rest igenom Tysklands alla stater,
Jag fruntimmer der sett i tusental,
Men ej på någon i »das grosse Vater»
Mitt tycke föll, än mindre hjertats val.

I Preussens hufvudstad jag gått mig trötter,
Men någon skönhet fick jag aldrig fatt.
Nej — der ha qvinnorna för stora fötter,
Och händer likasom en Goliath.

Jag funnit Danskorna för mycket runda
 Och deras former utan proportion;
 Och när de lyfta kjolen, må man blunda,
 Att man ej ser en klumpig fot i skon.

Men svenska qvinnan tar sitt pris odeladt,
 Ty en rival hon aldrig vetat af.
 Naturen har mot henne aldrig felat,
 Men slösat rikt med hvad den henne gaf.

Träd fram, du Nordens skönhet, låt oss se dig!
 Hvad harmoni i former och behag!
 En Oreads är växten, gången ledig,
 Och mildt och uttrycksfullt hvart anletsdrag.

Och hyn är klar och frisk, lik nordanvinden,
 Som lustigt blåser mellan våra berg.
 Och blommor spira fint på jungfrukinden,
 Och dina läppar bära purpurns färg.

Otvungen är din åtbörd, oftast värdig;
 Din älskvärdhet är oförliknelig.
 Förtjuserska! nu har din bild jag färdig,
 Var god och se om den ej liknar dig.

Mång' främling blott till namnet Sverge kände,
 Han trodde att här fans blott snö och is,
 Men säkert bitter afund honom brände
 Om han vår Eva såg, vårt paradís!

Ja, vi ha snö — men vi ha också sommar
Med varma vindar och en himmel blå;
Och söderns planta trifves här och blommar,
Men skönast blomstra qvinnorna ändå.

Kom, främling, vägen är ej lång hitöfver;
Följ våra norrsken, våra stjernors bloss;
Kom, känn ett land, der luften ljufligt söfver;
Kom, se hur qvinnorna se ut hos oss.

Och jag slår vad, du skall ej återvända
Från Nordens skönheter — de tärnor små —
Men blott en helsning till ditt hemland sända:
Att du blir här och hjertat likaså.

Till en ung mor

(vid hennes förstföddas död).

Goda mamma! nu i sång jag talar
— Ty de evigt sällas språk är sång —
Och från hemmet uti ljusets salar
Tar farväl af dig ännu en gång.

Sorgsna mamma! ack jag vet din smärta,
Ty en glädjetår jag ofta såg
I ditt öga, hörde hur ditt hjerta
Slog af fröjd, då invid det jag låg.

Gerna ville jag hos dig ha stannat,
Älskat dig och vårdats utaf dig;
Men ifrån barnkammarn till ett annat
Bättre hem har Gud nu kallat mig.

Derför, mamma, kunde jag ej tveka
Gå till Honom, som har barnen kär,
Ack, med englasyskon får jag leka,
Men på dig jag tänker äfven här.

Uppå jorden, der så kort jag stannat
Var nog skönt, men här är skönt än mer,
Ja häruppe, mamma, är det annat,
Härlig himmel öfverallt jag ser.

Hör nu, mamma, på en bön jag beder:
Inga tårar mera för min skull!
Innerligt jag bedja skall för eder
Till den Gud, som är så kärleksfull.

Ty jag känner Honom, vet du redan;
Ack, Han är så ljuf, så god och mild;
Och så roligt har jag haft alltsedan
Jag kom hit — fastän ifrån dig skild.

Evig högtid vi här uppe fira,
Allmän fröjd, då någon kommer in.
Vi en oförgänglig blomkrans vira
Åt dem alla; hvar och en får sin.

Helsa pappa! säg, jag kunde fatta
Hvad han kände, då från er jag gick,
Ty, fast mina ögon voro matta,
Såg jag sorgen i hans dystra blick.

Helsa alla, som sin ömhet skänkte
Åt den »lilla» (mamma, så jag vill)!
Säg dem, att jag många gånger tänkte
Tacka dem, men fick ej tid dertill.

Nu farväl! men du får icke gråta,
Gläds tvertom, ty jag har nu så godt;
Ser först pappa dina kinder våta,
Gör du honom mera sorgsen blott.

En skarpskyttesång.

Väl är det lugnt i norden, men krigets åskor gå,
De närma sig alltmera och kunna snart oss nå,
Ty afundsamma blickar man länge på oss fäst;
Ja, innan långt kanhända vi ha en stålklädd gäst.

Men frukta ej, o Svea! än har du söner kvar,
Dem alla sjelf du ammat, liksom i fordna dar.
De gamla hjeltebragder, som häfderna ha gömt,
Ej fosterlandets söner i detta sekel glömt.

Men våra fäders ära till oss i arf ej går;
Vi måste den förvärfva, om den skall kallas vår.
Snart kan den stunden komma, då faran ber om svärd;
Då är det tid att visa, hvad friheten är värd.

Kring våra landamären vi bilda kedja då
Och som en mur, o Svea, vi alla kring dig stå.
Den gästfrihet, som fordom berömts så högt i nord,
Vi bjuda ej den ovän, som trampar på vår jord.

Men låta honom smaka uppå vårt blanka stål
Och pröfva, huru mycket han af det slaget tål;
Stridsplatsen skall väl sköljas af tvenne härars blod,
Men dock stå oss tillhörig och fri, som förr den stod.

Och skulle vi förblöda, nåväl! vi dö som män;
Vi le i dödsminuten, vår ära lefver än.
Det blodet, som vi offrat i stridens heta stund,
Har räddat fosterlandet och stärkt dess frihets grund.

Mitt hem.

Uti mitt hem har exekutorn gästat,
Allt togs i mät, från början och till slut;
Och på barnkammardörren har man fästat
Ett stort signet — se'n barnen först körts ut.

Och hela boet sattes uti taka
Björnramar, tills försäljningsdagen kom.
Allt togs ifrån mig, utom barn och maka,
Dem brydde sig ej mina björnar om.

På golfvet sprang en liten pilt och lekte,
En lekkamrat till ene björnens son;
Då kom förrättningsmannen fram och pekte
På någonting, som fått sin plats i vrån.

»Nej, det är mitt, det få ni icke väga;
Det är de dynor, som jag ligger på»,
Utroppte gossen; »Ack vill pappa säga
Till herrarne, att de nu kunna gå».

Var snäll, min lille; pappa han skall lofva
Dig andra dynor; kom, var icke rädd;
Än skall *du* sött uti din oskuld sofva,
Men aldrig *de*, som plundrade din bädd».

Våren.

Böljan, nyss fångslad, är åter fri,
Vintern i Norden är nu förbi,
Och solen glöder
Ej olik den, som de ha i söder.

Jorden ånyo har klädt sig grön,
Seglarne synas igen på sjön,
Från söderns länder
Vindarne blåsa mot våra stränder.

Naturen, ur vinterns dvala väckt,
Står, som en brud uti högtidsdrägt;
Och allting talar
Om vårens ankomst till berg och dalar.

Flyttfågeln, som kom med vårens vind,
Bygger sitt bo under björk och lind;
Och snart han gungar
På grönklädd gren med små kära ungar.

Åter plöjs åkern af bondens plog;
Med svällda knoppar stå park och skog;
Och vårregn droppar
På marken ner och på trädens toppar.

Och barnets lekplats på ängen är,
 Mång' blomsterkransar det binder der;
 Och bleka kinden
 Beströs med rosor af friska vinden.

Arma små barnen i torftigt tjäll
 Slippa att frysa i vinterqväll;
 På varma heden
 Saknas icke den dyra veden.

Herden, hvars lada blef tom på strå,
 Släpper sin hjord, att på bete gå;
 De fromma djuren
 Fröjdas åter i fria naturen.

Menska, välkomna den nya gäst!
 Fira naturens uppståndelsefest!
 När vårdag randas
 Då får allt lif och allt glädje andas.

Vingade skaran från trädens topp
 Sänder till skapar'n sin lofsång opp.
 O! men'ska visa,
 Att äfven du kan den Högste prisa!

Eken.

Jag mins en tid; om den jag gerna talar —
En tid då lifvet var för mig en lek —
Då kom jag en gång ut i skogens dalar
Och ristade mitt namn uti en ek.

Så for jag bort och mina lekar glömde;
Mitt lif blef allvar, jollret var förbi.
Blott någon gång om flydda dar jag drömde,
Om skogen och om eken deruti.

Men efter tiotal af år mig förde
Ett sällsamt öde hä'n till samma skog,
Der förr jag mången afton satt och hörde,
Hur näktergalen uti toppen slog.

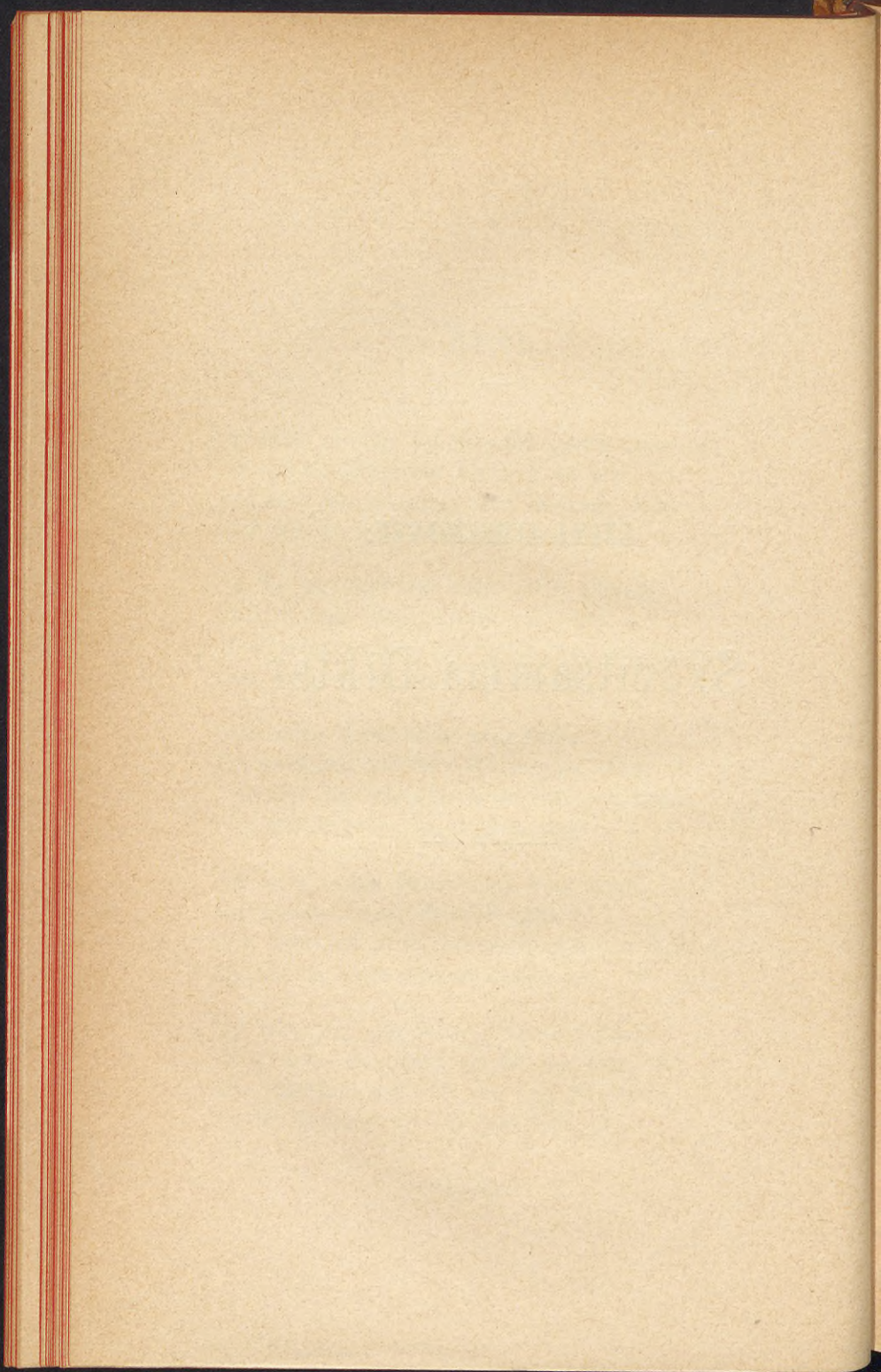
Nu eken vuxit, liksom jag, med tiden;
Jag kände henne likafullt igen,
Och skön hon stod, fast sommar'n var förliden,
Ty hösten hade skonat henne än.

Då talte jag: säg känner du mig åter?
Mitt namn du gömt, *ett till* jag rista vill;
Min *flammas* namn åt dig jag öfverlåter,
Ty se, det namnet hör det förra till.

ANDRA AFDELNINGEN:

Skämtsamma Dikter.

I skolan.

Vid tio år till sta'n jag kom,
Blef satt i första klassen,
Att börja studierna, som
Oss föra till parnassen.

Kat'kesen kunde jag förut,
Fastän jag ej förstod den;
Men — då det var ett vist beslut,
Att ej gå från methoden, —

Så måste jag på samma sätt,
Som förr, den boken läsa;
Men somnade ibland så lätt
Midtför magisterns näsa.

Ty, för att läsa utantill,
Man utan risk kan sofva;
Förståndet är, när lärar'n vill,
En öfverflödig gåfva.

Så gick man der som en maskin.
Fick, liksom den, sin smörja;
Och aldrig föll det lärarn in
Förståndets odling börja.

»Förklaring» sjelf katkesen var:
 — Så stod på titelbladet —
 Och dervid blef det dar från dar;
 Och det var jag, som sad' det.

Samtidigt läste man och skref
 Med mycket bråk latinet;
 Men — äfven detta dunkelt blef,
 Som skatt i gömda skrinet.

Filosofi och läran om
 Den herrliga naturen
 De sattes inom lås och bom,
 Som fogeln sätts i buren.

Och se'n vårt eget tungomål —
 Det bästa Svensken äger —
 Det vägde uppå vettets skål,
 Som slagg mot guldets väger.

Till god uppfostran hörde ock —
 Mest för att ge exempel
 Att, ofta utan ytterrock,
 Bevista Herrans tempel.

Der satt man, för att vänta på
 När presten sade »Amen»,
 Och skyndade se'n hemåt gå,
 Så qvick som fisk i dammen.

Magistrarne sig föresatt,
 Att alla anlag tämja;
 Ty sällan fick man frihet att
 Ett rättvist anspråk främja.

Det var en tro, som aldrig svek —
 En tro af högsta värde —
 Att, genom stryk så att man skrek,
 Man allting lättast lärde.

De gamla färger: gula, blå,
 Som hvarje svensk förnöja,
 Dem lärde man sig *känna* då,
 Men — innanför sin tröja.

Magistern tycktes vara till,
 För att ta lön af staten;
 Och se'n, för att, när så bar till,
 Få släss om pastoraten.

Precist på slaget skulle man
 Uppå sin skolbänk sitta,
 Men läraren man alltid fann
 En qvart på timmen qvitta.

Vid skolan fans en trädgård grann
 Med frukt och sparrissängar,
 Och rektorn gaf oss äpplen, han,
 Mot våra kopparpengar.

En skräck för pojkarne han var,
 En skräck förutan ände,
 Så snart ej deras mor och far
 Till honom något sände.

Ibland man salade ihop
 Åt lärar'n drickespengar,
 Som togos mot med bifallsrop,
 Liksom af simpla drängar.

Man köpte så en theservis,
 En thesil, ett par vaser;
 Och, till ett tacksamhetsbevis,
 Man bjöds på thekalaser.

Då rördes deras hjertan, *då*
 Der föllo tal och tårar;
 Det ömkligt var att höra på,
 Liksom på barn och dårar.

Och för presenten fick man »lof»,
 Och — herr magistern värdigt —
 Han på sin lager låg och sof
 Tills théet var kokt och färdigt.

Då började den stora fest;
 En hvar fick sig »bedienen»;
 Men den, som hade salat mest,
 Stod högst för *den* terminen.

Och ingen rotting denna qväll
 Och inga sura miner;
 Magistern var så glad och snäll,
 Och god, som gamla viner.

Men när terminen sen var slut,
 Vi voro likadana
 Som några månader förut,
 Och detta blef en vana.

Nu slutadt var vårt lärospån
 I första — sista klassen.
 Med ringa vinst man gick der'från,
 Och nådde ej — parnassen.

Med möda man »Studenten» tog,
Fast man var dimitterad.
Och mången hörde ofta nog,
Att han var improberad.

Kanhända är det bättre, se'n
Bland *grefvar* ta's inspektor.
Magister! är du mindre klen
Se'n du fått namn af lektor? —

Jag mången lärare dock vet
Värd att på händren bära.
Åt honom största tacksamhet,
Åt honom största ära!

Medel mot frossa.

När David vardt gammal, slog pulsen så trögt
Och, trots alla medel man hade försökt,
Han fick ingen värme i kroppen.
Hans krafter försvunno allt mer från hans ben,
Som kraften fördunstar från vinerna, se'n
Från flaskan man tagit bort proppen.

Man skickade efter en lifmedikus,
Som kom i en kunglig förgyld omnibus
Och sade, att kungen fått frossa.
Han föreskref genast en dosis »qvinin»
Samt att i den kungliga marmorkamin
Det jemt skulle spraka och blossa.

Men frossan blef värre och värre hvar dag,
Och intet här hjälpte för kungen så svag;
Man gned då hans rygg och hans länder.
Af filter man lade på gubben ett tjog,
Men ingen förändring med honom man såg;
Han frös och han hackade tänder.

»Här hjälpa ej piller och vanlig mixtur» —
Sad' doktorn — »jag uttänkt en lyckosam kur:

Sök upp ena piga åt kungen,
 Att värma hans lemmar, att dela hans bädd;
 Och laga att gubben förståndigt blir klädd;
 Hans dödspsalm snart annars blir sjungen».

Nu efter en daglig och blomstrande mö,
 Som kunde försmälta den åldriges snö,
 Man sökte till Israels gränser.
 Och tjenarne funno en jungfru så vän,
 Som genast de förde till psaltaren hän,
 Och sjuklingens öga strax glänser.

Abisag af Sunem — så hette den mö,
 Som skulle förhindra kung David att dö,
 Ty döds skylan redan han känt på —
 Abisag uppfördes nu genast på stat
 Med titel af konungens värm-apparat,
 Som David begärde patent på.

Kung David nu föll i den dagligas famn,
 Välsignande doktorn i Zebaoths namn.
 Ej mera om saken vi känne:
 Än att, när han låg på den rundade arm,
 Han glömde att frysa, men höll sig helt varm.
 Nu — låtom oss lemna de tvänne!

Öl för ärende.

*Skall hjertat eller skallen
I afton bulta mest?
Af dessa tvänne fallen
Gud vet hvad som är bäst.

Derinne är min flamma,
Härute står en bål,
Anfäkta och anamma!
Båd punsch och giftermål!

Jag har just lust att fråga,
Hur detta månde gå;
Mitt hjerta står i låga,
Men bålen likaså.

Om man sin lycka visste,
Man for ej illa då;
Tänk — om jag henne miste
För några glas ändå.

»Jag står vid skiljovägen,
Som Hercules han stod,
Men saknar helt förlägen,
Beslutsamhet och mod.

»Men — mamma är hos henne,
Och då går jag ej dit;
Jag hoppas, att de tvenne
Nog göra upp parti't».

Så tänkte, halfhögt sade
En balklädd herre, som
På bal sig ämnat hade;
Men aldrig längre kom

Än in i sidorummet,
Der han sig nu slog ned
Och der champagneskummet
Hans hjerna snart förvred.

De många bud, som mamma
Till sonen sände bort,
Han ville ej hörsamma;
Men svarade helt kort.

Så dracks der — lite gratis
Och lite per kontant —
Tills *han* fått quantum satis,
Vår tanklöse bacchant.

Hur han kom hem — det visste
Han icke sjelf — alltnog:
Man såg, han var den siste,
Som hatt och kappa tog.

Han fick umgälda felet,
Ty morgonen derpå
Kom sura efterspelet —
Som lätt man kan förstå.

»Den som tillbringat natten,
Som min herr son i går,
Behöfver sodavatten
Och skrubb så det förslår».

Så började hans mamma,
Som med en karafin
Och bannor med detsamma
Steg till herr junkern in.

»Mitt hjerta snart vill brista,
Känn bara hur det slår,
En spik till min likkista
Du hamrade i går.

»Högt dina aktier stodo,
Men nu de nedåt gått,
Håll nu, min son, tillgodo
Med vändningen de fått.

»I går du borde friat,
Nu fruktar jag en »korg»;
Ack, om du låtit bli att
Mig göra denna sorg!

»Dock — fram med svarta fracken
Och gör dig snygg och ren,
Tag benan rätt i nacken,
Och skynda till Helene».

Han kom till föremålet,
Men nykter var han ej,
Han stammade på målet,
Och fick ett bleklagdt — nej.

»Min herre tog af hatten,
Men ännu *en* är kvar
Se'n sista glada natten»,
Var skön Helenas svar.

»Nyss valde jag en annan,
Som får sex tunnor gull,
För det han glömde kannan
Allt för sin kärleks skull.

»Ett välment råd jag ger er,
Till stor uppbyggelse:
Låt bli härnäst — jag ber —
Ta Öl för — ärende».

En bal.

På Carlsda'n man rensopat stadshusets sal,
Ty der skulle stånda en borgarebal.

Och in kommo männer och qvinnor och barn,
Och strax från orchestern ljöd första fanfar'n.

Nu trädde ur hopen en utkorad man,
Ej talare född — men han fick dock gå an.

Han fattade glaset, som stod på ett bord,
Och slutade talet med följande ord:

»En skål för vår konung och konungahus,
Som sprida upplysning och sanning och ljus.»

Ett hurrarop, tre gånger tre, bröt nu löst,
Och hastigt försvann hvad i glasen man öst.

Och *folksången* följde nu genast derpå;
Den gick väl i sönder, men gick dock ändå.

Se'n började balen med en *promenad*,
Som upptog salongens profil och fasad.

Och så blef det polka, fransäser och vals
Med högröda kinder och afslöjad hals.

Och konversationen kom riktigt i gång;
Men när jag kom hem, skref jag följande sång:

De herrar politici talade nu
Om riksdagsmotioner, som ramlat itu;

Om fredliga bragder häruppe i nord,
När södern hemsöktes af slagting och mord;

Om stjernor, som ramlat från stjernhimlen ner,
Om konungahuset och allt sådant mer.

Men krigsgudens söner de språkade med
Hvarandra om slaget vid Axvalla hed;

Om midda'n, som chefen helt nyligen gaf
För endast personer med »von» och med »af»;

Om huru champagnen var afkyld i snö,
Och sedan hur föret gått bort genom tö;

Om »skäcken», till hvilken en make ej fans,
Och hur den der »fuxen» han förde sin svans;

Och nya modellen, som kungen befallt
Till mössor och tröjor och Gud vete allt;

Om osmak i borgaredöttrarnes dans;
Om brist på salongsvett och på elegans.

Hvart ord, hvarje *qvickhet* man slöt med en ed —
Så är de *levvande* herrarnes sed.

Men presterna talte om kyrka och stat,
Om löneförmåner och om pastorat;

Om husförhörslängder och om formulär,
Som endast orsakade bry och besvär;

Om födde och döde och oäkta barn
Om alla som fångas i frestarens garn;

Hur menskorna lefva i sus och i dus,
Men huru ogerna de gå i Guds hus;

Om huru virtuoserna hindrades, när
De önskade gifva i kyrkan consert;

Om bränvinets skadliga följder för den,
Som icke — likt presten — kan »hålla igen»;

De talte om tvedrägt och splittring och hat,
Och så vardt det slut på persilja och prat.

Och köpmännen voro missnöjda med allt,
Med bränvin, med spannmål, med socker och salt.

De gjorde förluster till lands och till sjös,
Och hamnen ju lad' sig så snart som det frös.

De hade ej något att »göra» uti,
De gyllene tiderna voro förbi.

Och spannemålsmarkna'n var stilla och »matt»,
Och skepparne gjorde dem tusende spratt.

Om stegrade priser och klen konjunktur,
Och otur i allting, men aldrig nå'n tur,

De talte om dåliga aktier i
En ångbåt, på hvilken förlust skulle bli;

Om »sigt» och trassering och blankokredit
Och vexlar, som löpa från Hamburg och hit;

Om »stoppning» och slängning af vantar i bord —
Då gick jag och hörde ej mera ett ord.

Men han icke långt förr'n jag träffade på
Skolstaten in pleno; — jag stannade då.

Jag tänkte: här får man ersättning för allt,
Och dröjde en stund vid den läroanstalt.

»Och *ergo*», sad' en, »få vi bli vid den sats,
Att skollagen är på sin riktiga plats».

»*Hoc est*, den tillämpas i denna termin?»
Tillade en annan med lärdaste mine.

»Ja, *recte tu quidem*, man akte sig blott,
Att märken ej vittna hvad slynglarne fått».

Farväl mine herrar med lyra och krans!
Betänken — om *Annerstedt* bjöd er på dans!

Men »gubbarne» glammade vid sina glas,
Och talte om skilnad på olja och gas.

Om skarpskyttegillen och saluaccis,
Om kolera morbus och sundhetsbevis.

Om stadens förkofran på senare tid,
Om näringens frihet för hvar individ.

Om talet, som *förmannen* nyligen höll,
Och hur han ibland ur concepterna föll.

Och toddyn de skötte, och *halfvan* hon gick,
Men allt gick med sämja och ordning och skick.

Men konversationen blef tråkig till slut
Och byttes mot *dukade* spelborden ut.

Dock — mera jag såg och jag hörde uppå,
Ty ungdomen dansade till klockan två.

»God afton, min fröken; jag bedjande står
Och hoppas att första fransäsen jag får».

»Jag tackar, herr löjtnant, fast det är genant
att dansa bland *folket*; — säg, är det ej sant?»

»Alldeles, min fröken, ni talar så sant,
Thy — måste man vara i qväll på sin kant».

»Hvad är det för menskor, som bölja man ser
Långt nere i salen med fula maner?»

»Handtverkarfamiljer — förmodar jag — blott,
Som, ta mig sju tusan, till sällskap man fått.

Ack ja, det är fasligt med menskor ändå,
Som aldrig den finare bildningen nå.

Opassande är det att släppa dem opp,
Och styggt är att se deras vilda galopp.

»Högst dumt jag kom hit; men jag tänkte så här:
Du träffar väl några af likarne der.»

»Om fröken det önskar, så låta vi bli
Att dansa, i brist på honett vis à vis.»

»Ja, det blir nog klokast!» förklarade hon
Med ädlaste hållning och högdragen ton.

Men fruarne — väggarnes spruckna fanér —
Som ej fingo dansa, de talte dess mer.

Och tungorna deras de kommo i gång
Så raskt som de skenande hästarnes språng:

»Min Gud! hvad den slynan är jemmerligt klädd;
Ja, vore jag ungtkarl, så blefve jag rädd».

»Nej, se på den gamla, som kasar åstad
Med fyrti på nacken i en galoppad».

Så kom der en tredje, som förr man ej sett,
Och dansade kring i sitt anletes svett.

Men foten slant undan, den sköna der låg
Och mycket, som knappast var anadt, man såg.

»Ja, der kan man se, att det *utan* är blankt,
Men — *innantill*, nådenes Gud, huru krankt».

Och till toaletten den *fallna* hon gick,
Att få sina saker i ordning och skick.

Och ut ifrån salen nu flickorna fly,
Att hjälpa den arma att träckla och sy.

Men herren, som dansat mamsellen ikull,
Han klandrades strängt och förklarades — »full».

»Men — hvar är din man? allrasötaste du».
Så sporde den allra frågvisaste fru.

»Min man, ack! bekymmer båd' först och båd' sist,
Han sitter derinne och tappar på whist».

»Jag bad honom stanna härute hos oss,
Men kortspel och toddy var bättre — förstås».

»Ack! ja du har rätt — men det hjälper ej nå't;
Ej böner, ej bannor, ej lämpor, ej gråt».

»Jag minns, häromqvällen, *min* man han gick bort,
Och lofvade komma igen innan kort».

»Der låg jag och vände mig uti min säng,
Men icke ett tag uppå portklockans sträng».

»Se *den*, som ej känner bekanta igen,
Se'n hon fick en måg bland de rikaste män».

»Hon sätter nu näsan i vädret så högt,
Men nacken på henne kan väl blifva krökt».

»Jag säger ej något, men mången förment,
Att unga fruns bröllop har kommit för sent».

»Hvad säger du? *hon*, som sig gjorde så till!
Ja, Herran han hittar nog den som han vill».

Nu dånade *en*, och ett jemmerligt rop
Uppstämdes och händerna slogos ihop.

Då vardt jag bestört, och jag vände mig om,
Och midt i de valsandes hvirfvel jag kom.

Och ungdom och helsa och skönhet jag såg,
Och allt hvad der sades jag kommer ihåg:

»Hvad *Luft i Papiere*n och hvad vigulans!»
Utroppte en herre, som börjat sin dans.

»*Friches Luft är in Schweden*!» en annan skrek till,
Och ryckte i damen, som ville stå still.

»Åhå, sade Halcken, nu är det galopp;
Det märkte jag genast, såsnart de spelt opp».

»När skedde hitkomsten?» en fjerde nu qvad
Till damen från landet, som stod der så glad.

»Jag kom klockan fyra med mamma till sta'n,
Vi legat på landsvägen helaste da'n».

»Hvad är mamsells pappa, hvad kallas han för?
Kanhända i bränvin och spanmål han gör?»?

»Nej, endast i strutar; förr var han grossör,
Men blef efter krisen i fjol — minutör».

»Mamsell!»! sad' en herre — nå't tung på sin fot —
»Kom, dansa, jag har vis à vis — midt emot».

»Jag tackar!»! hon svarte med sötaste min;
»Jag tror, att min herre först nu kommit in».

»Ja» — svarte vår herre — »jag kunde ej förr;
Jag boden måst sopa och rigla dess dörr».

»Men — nu kommer pigan med kaffet; nu få
Vi fruar just se hvart hon först ämnar gå».

Och snart gåfvo fruarne uppbrottssignal,
Och slut vardt i hast på den »triffliga» bal.

Men icke för alla, ty efterspel kom.
Och somliga vände till bålarna om.

Och der blef det skymford och slagsmål och gräl,
Och detta af vana, men utan nå't skäl.

En mamsells statistik.

Af presternes quinquennii-tabeller
Och af erfarenhet vi lära få:
Att jemnt en femtedel utaf mamseller
Får utan stöd igenom lifvet gå.

Blott fyra männer finnas till fem flickor;
En vacker upptäckt! — snart af harm jag dör.
Det går med oss som våra fem strumpstickor,
En blifver udda, hur man också gör.

På träden, veta vi, ej männer växa,
Blott löf, som gulna, och förbjuden frukt;
Och dagens nyhet är den gamla lexä:
Att qvinnan lefva skall i allsköns tukt.

Nå! detta kunde väl gå an, allenast
Hvar man i äkta ståndet sig begaf;
Men — nej bevars; jag skall förklara genast,
Hvarföre giftermålen ej bli af.

Först komma der bland folken krig och örlig,
 Och männer slagtas, dem vi räknat på;
 Och mången möjlighet, som förr var görlig,
 Går nu i qvaf och kan ej försiggå.

En annan sak: det kära ungarlslifvet,
 Som håller ynglingen för alltid qvar!
 Han glömmmer bort, att det blef qvinnan gifvet,
 Att solbelysa mannens kulna dar.

Dessutom uppstå flere tusen hinder,
 Så snart det fråga är om ett parti;
 Och mången ungdomssynd för alltid binder
 En karl, som gerna önskat vara fri.

Och mången välvis pappa, liksom mamma,
 Har för sin son väl tusen råd till hands:
 »Res ut, förströ dig, glöm din ungdoms-flamma,
 Och sök din brud och lycka utomlands».

Från Ystad ända upp till Haparanda
 Skarpskytte snart uppå skarpskytte står;
 Och läser man i »Dagligt Allehanda»,
 Så rör hvar spalt en ny skarpskyttekår.

Men om nå'n vigsel läser man högst sällan,
 Och snart behöfs ej vigselformulär.
 Om ock, Rebecka likt, man går till källan,
 Man finner ingen Eleasar der.

»Uppfyllen jorden, män och femininer!»
 Så talte Gud från berget Sinai;
 »Uppfyller jorden» — ja med krinoliner,
 Ty med nå't annat lär det aldrig bli.

Jo, det är ljusst! nej — mörkt kring alla kanter;
 Min sol gått ned; jag har ej annat val
 Än lefva på ackord hos anförvandter
 För räntan af mitt lilla kapital.

Och när jag tänker på att detta hjerta
 Var ämnadt åt en ädel makes fru,
 Då gripes jag af en oändlig smärta,
 Då brister jag i tårar, liksom nu.

Du höga Nord, som kallas hjelteamma,
 Hvar vill du hemta dina söner från,
 Om ej hvar flicka göres till en — mamma
 Och derigenom skänker dig en son?!

Ett frieri.

»Jag har nu dansat hela denna qväll
Hvarenda dans tillsammans med mamsell;
Och likväl ej ett enda ord fått höra,
Som kunnat mig så öfverlycklig göra.

»Jag farit vidt, som viking uppå våg,
Men något skönare jag aldrig såg,
Än denna bild, som stigit ned från himlen
Att ta' en dans inunder stjernehvimlen.

»Jag skulle hela lifvet kunna stå,
För att betrakta er från topp till tå.
Så snart jag såg er trampa denna tilja,
Jag kunde ej mitt öga från er skilja.

»Emellan er och andra — hvilket svalg!
Fullkomlighet fins uti hvar detalj:
Ert blonda hår, som lätta vinden krusat,
Har mig från nu till evig tid förtjusat.

»Er panna är som molnfri himmel klar,
Som stjernor lyser detta ögonpar;
Och halsen hvit, som skum på hafvets vågor,
Och uppå kinden brinna röda lågor».

»Ja, denna hals — så bländande som snön,
Och växten — som en Oreads så skön!
För att få trycka denna lilla handen,
Jag skulle genast rulla mig i sanden».

»Och denna lilla, sköna fot, mamsell,
Hur gerna Byström haft den till modell!
Och dessa former, som en Gud har danat,
Jag förr ej sett — jag har dem endast anat».

»Jag älskar er på jorden öfver allt!
Bemöt min kärlek ej så hårdt och kallt!
Jag skulle allt på jordens klot försaka,
För att en gång få kyssa er som maka».

»Ack! säg ett ord. O engel! hör min bön;
Jag annars går och dränker mig i sjön.
Säg — kan jag hoppas? eller skall en annan
Er föra hem med myrtenkrans kring pannan».

»Ej något svar, du hulda, har att ge!
Skall lyckans sol då aldrig mot mig le?
Skall ensam *jag* bli utan lifvets glädje?
O älskade! ej detta du tillstädje».

»Snart slutar balen — ej en gång jag vet
 Ert ljufva namn — O! haf barmhertighet:
 Hvad heter ni? Förläng då ej min pina!» —
 »Jo! vet han, att jag heter — *Maja Stina*».

»Förtjuserska! med detta gudanamn;
 Bevingad son låg förr i *Majas* famn.
 Hon var Mercurii mor — till hennes ära
 Vår första son Mercurii namn skall bära».

»Du svarar icke, Maja, på mitt tal,
 Ett ord kan sluta mina grymma qual.
 Säg — vill du dela mina alla öden?
 Jag blir dig trogen in i bleka döden».

»Ja! jag vill följa herrn — om endast sme'n,
 Som är min fästman sedan längese'n,
 Vill ta sin ring tillbaka jemte — *pågen*,*
 Som jag kom ned med, då de mejat rågen».

Då släcktes alla ljus i kronan ut
 Vår vän, förtviflad, stod vid sitt beslut.
 Han gick direkte från den sista balen
 Och fann en tidig graf djupt i — kanalen...

* Pojken.

En bekännelse.

Vid sexton år jag var begåfvad
Med penningar och med behag,
Och blef således snart förlofvad
Med en off'cer af vanligt slag.

Förlofningen blef eklaterad
Och jag om bröllop hade hopp;
Men pappa han blef ruinerad,
Och löjtnanten slog genast opp.

Jag sörjde ganska djupt en månad,
Men stilla som ett tåligt lam;
På golfvet låg jag ofta dånad,
Och fick utaf min mamma skam.

Snart hade pappa allt rangerat,
Och jag blef nu bemärkt som förr;
Men löjtnanten, som mig mankerat,
Ej släpptes mer inom vår dörr.

Vår informator uti huset
 Var en i botten hygglig man;
 Och mången afton, innan ljuset
 Kom in, man oss tillsamman fann.

Men pappa skrek: »herr informator,
 Jag undanber mig all kurtis!
 Sök sådan uppå stadens gator,
 Der har man den för billigt pris.»

Min lärare uti musiken
 Slog fram en dag om frieri;
 Jag sade *ja* — ty republiken
 Förbytas skall i monarki.

Men pappa röt: »hör på, min flicka!
 Du gör mig sorger först och sist;
 Snart får jag dig från hemmet skicka,
 Om du ej tar min kontorist.»

»Bokhållaren jag aldrig tager»
 Utropte jag i säker ton:
 »Ty, han är gammal, har podager,
 Och duger ej för min person.»

Till ordningen för dagen hörde
 En friare, som kom ock gick:
 Men pappa dem på dörren körde
 Och därför ingen man jag fick.

Hur qvinnans dagar de förgiftas!
Hur hårdt att jemt gå missförstådd!
Jag skulle gerna vilja giftas
Ja — tillochmed med pappas »knodd».

Men ack! På öfverblifna listan
Jag fått min plats för längese'n.
Min brudsäng blir väl uti *kistan*,
Och äfven der jag blir alle'n.

Första paret ut.

Adam gick i paradiset
Och åt drufvor och blef full,
Ramlade alltjemt ikull.
»Går ej an på detta viset,
Karlen super sig ihjel»,
Ropte engeln Gabriel:
»När han somnar, när han vaknar,
Är det något som han saknar;
Han bör ha ett kvinligt stöd
Till allt annat öfverflöd».
Det tog skruf, den bönen höres,
Och af Adams rebben göres
Qvinnan, Skapar's mästerverk.
Adam, vaknande med värk,
Reste sig och gick förlägen,
Men på solbelysta vägen
Eva mötte honom då;
Straxt hvarandra de förstå.
Frieri blef öfverflödigt,
Något bröllop fanns ej nödigt,
Prest och handbok — begge två —
Voro icke kända då.

Lycklige uti sitt eden
 Lefde de en liten tid
 Under sämja och i frid.
 Långe räckte dock ej freden;
 Eva bröt den allraförst,
 Kände en olidlig törst
 Efter välde, börjar gräla,
 Lockar mannen till att stjäla,
 Och han tog en astrakan;
 Högljudt skrattade då fan.
 Eva dignar ned till marken,
 Adam gömmer sig i parken,
 Himlen mulnar, mörknar snart,
 Djuren, kommande med fart,
 Samla sig i täta hopar,
 Och en väpnad engel ropar:
 »Adam, Adam, hvad gör du
 Och din unga, vackra fru?
 Ha'n I ej lärt bättre seder,
 Än att rista äpplen neder?»
 Och han drog sitt blanka svärd:
 »Jag har kommit från en värld,
 Der *Han* bor, som rår om detta
 Eden; jag får nu berätta:
 Att herrskapet måste ut
 Redan före dagens slut.
 I ha'n brutit mot Guds lagar,
 Gå'n hvarthelst det er behagar,
 Skynden, skynden genast bort,
 Lång är vägen, tiden kort!
 Då blef Adam röd i synen,
 Böjde strax det ena knä't,
 Bad om nåd vid äppleträ't,

Höll sin hand för ögonbrynen,
 Välte skulden på sin fru.
 Eva svarade för sju,
 Käften gick som lärkans vingar:
 »Här är ingen, som mig tvingar
 Till att flytta, jag blir här.
 Skylla satan för den der
 Äpplestölden! I mitt tycke
 Var den saken icke mycke'
 Värd att tala om en gång.
 Tiden här är rysligt lång,
 Någonting skall man väl göra,
 Träd och trädgård oss tillhöra;
 Här skall *ristas* hela da'n,
 Jag vill skicka frukt till sta'n,
 Här behöfves mycket pengar
 Till båd' stolar, bord och sängar;
 Här fins intet husgeråd,
 Detta går ju ej i tråd;
 Här får genast börja byggas;
 Här skall bakas, här skall bryggas.
 Adam tänker ej på nå't,
 Går och hör på foglalåt,
 Tror att man deraf kan lefva,
 Lemnar allt åt stackars Eva.
 Hård är ändå qvinnans lott,
 Om ett dåligt stöd hon fått!
 Adam går hvar dag på lullen,
 Sofver se'n på gröna kullen;
 Ensamheten är infam,
 Jag vill ha en sällskapsdam
 Och en hygglig informator,
 För konvoj på stadens gator

Någon vacker månskensqväll;
 Jag vill ha en husmamsell,
 Pigor, drängar, kammarpager
 Med livré samt ekipager;
 Jag vill hafva tidsfördrif
 Och ett komfortabelt lif».

»Håll! du arma fallna qvinna»,
 Engeln nu till ordet tog:
 »Nu kan du ha pratat nog.
 Intetdera skall du finna
 Af det myckna, du begärt;
 Annat är åt er beskärtdt.
 Adam! I din svett och möda
 Skall du skaffa dig din föda!
 Eva! snärjd i frestarns garn,
 Föd med smärta dina barn!
 Jag kan endast er beklaga,
 Men nu måste ni er laga
 Ut igenom denna port,
 Det skall genast vara gjordt,
 Ta'n farväl af paradiset;
 Dumt, det gick på detta viset,
 Nu farväl! vi skiljas åt» . . .

Då föll Eva uti gråt:
 »Ack min söta, bästa herre
 Få vi icke stanna qvar?
 Jag ej något resplagg har»,
 Klagar Eva — »det var värre
 Än allt annat, som har skett;
 Nu min nakenhet jag sett!

Hvilken otur! O, jag ryser
Och min nakna kropp den fryser».
Engel'n var för böner döf.»
Eva samlar några löf
Omkring midjan, omkring barmen,
Tar sin man inunder armen.
Engelen, som går förut,
Ropar: »*Första paret ut!*»

Mannens klagan.

Nu är det qväll,
Icke en droppe fins mer i mitt tjäll;
Ack, men på krogen ej tryter
Allt hvad som flyter.

Länge jag hört
Barnskri och gräl, som på dörren mig kört;
Nu vill min vana jag följa,
Att allt nedskölja.

Gata af sten
Styr mina svaga och vacklande ben!
Mätte ej dessa mig svika!
Ber jag tillika.

När jag nu når
Krogen, gif Gud att min kassa förslår!
Skulle den blifva för liten,
Lefve krediten!

Kypare, kom
Hit med två stadiga toddyar, som
Kännas i ben och i mage,
Då vi dem tage!

Dertill en sup,
Mächtig att pejla min mages djup!
Halfvan och tersen och kvarten
Tar jag i farten.

Nu är jag full;
Säg är det min eller käringens skull?
Hellre, än hemma, derute
Gerna jag sute.

Hur jag än gör,
Vet jag såväl, att af gumman jag hör
Ofvanpå toddy och sexa
Sparlakanslexa.

Maj-rim.

»J dag är första maj!» — sjöngs förr i världen,
Och öfverrocken hängdes på en spik,
Och tunnklädd började man sommarfärden
Men första maj är icke mer sig lik.

Naturen naken är och grå som gatan,
Belagd med snö och is strax före maj;
Vi frysa nära nog som de i Ratan
Och svepa oss i tjockaste kavaj.

Väl lyser solen då och då, men mägtar
Ej värma lemmanne tillräckligt nog;
Hård östanvind med sina kalla flägtar
Behåller väldet, han i vinter tog.

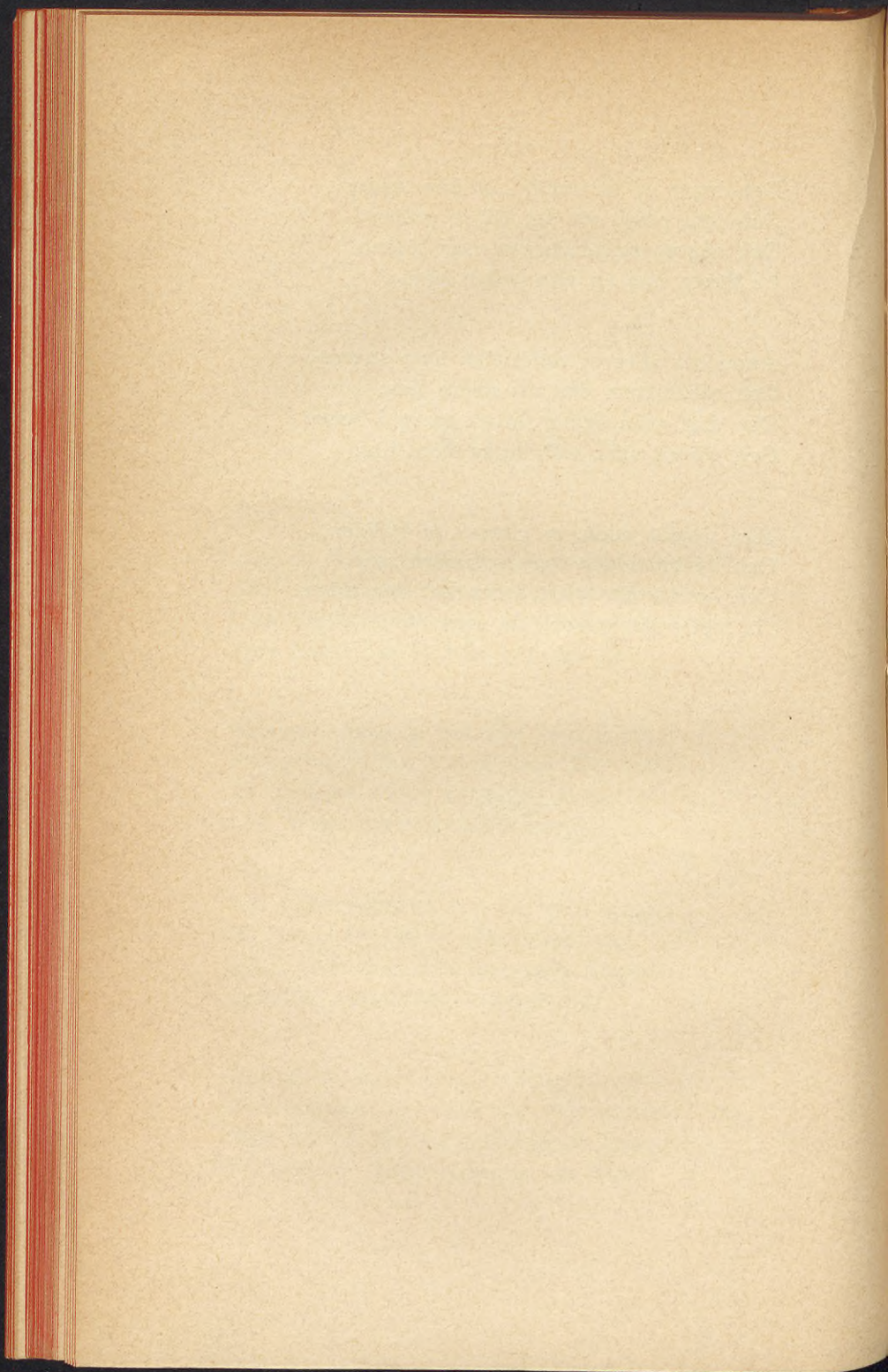
Väl på de större vattnen börjat kryssas,
Och stundom har man flod och stundom ebb;
Men kölden hindrar foglarne att kyssas,
De gömma under vingarna sitt näbb.

Det duger ej att vandra ut från staden
Och titta efter, om det blifvit grönt;
Och någon upptäcktsresa efter bladen
På första maj är icke heller lönt.

Ännu har »Per ej vändt den hete stenen»
Och rullat fram den uti solens ljus;
Den dag, man skulle dricka merg i benen
Och vårens skål, tillbringas inom hus.

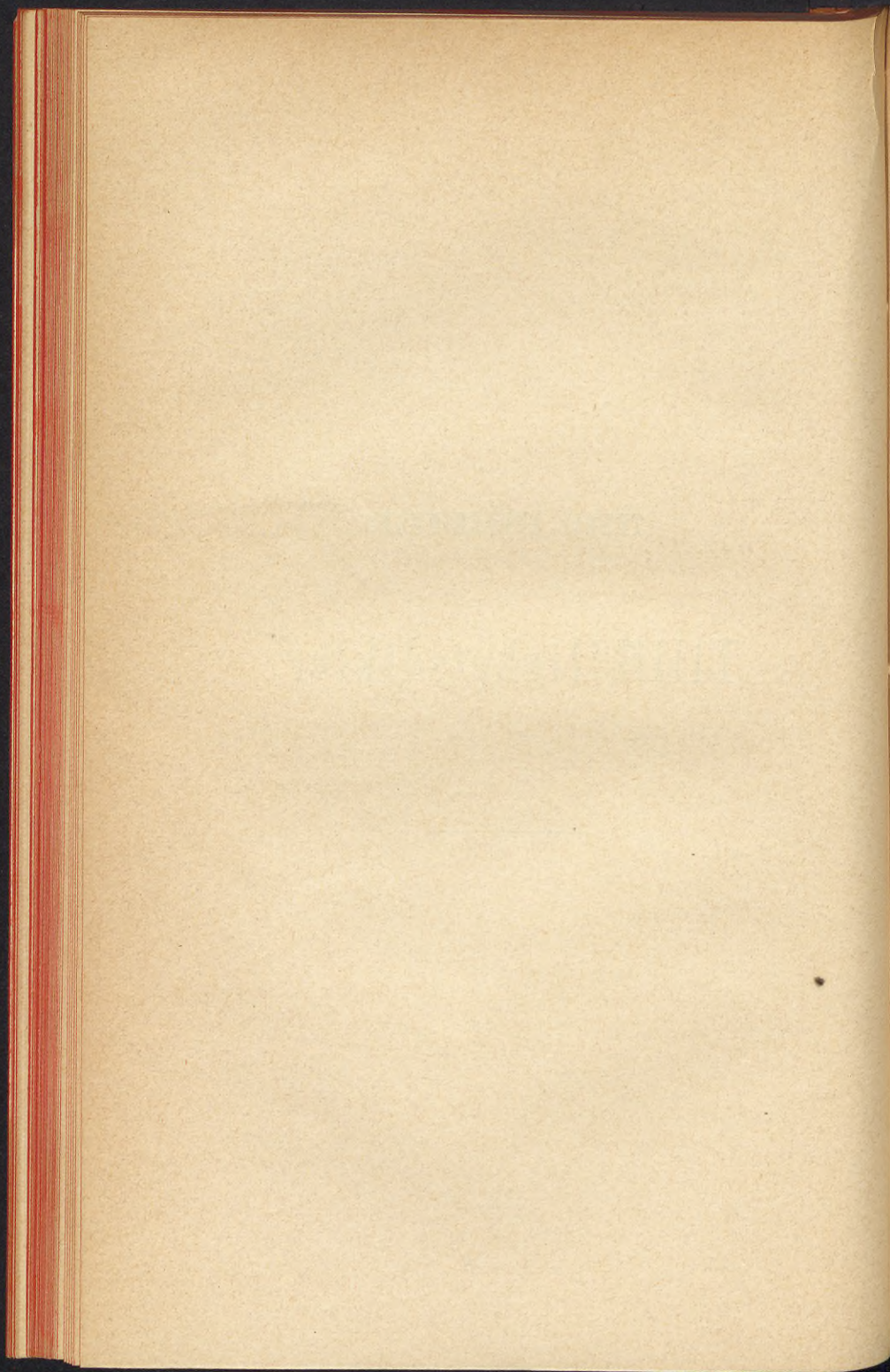
Man fröjdas dock, ty vintern är förliden,
Och i inbillningen man sommarn ser,
Och hoppas att snart hafva fått den tiden,
Då foglar sjunga och då solen ler.

TREDJE AFDELNINGEN:

Tillfällighetsdikter.

Vid H. M:t Konung Osears uppehåll i Ystad

15/10 1876.

Kort blir ditt gästande, men dock hur kärt,
Ty redan från vår ungdom ha vi lärt,
Att vörda, älska Kungen!
Och då du nu ibland oss står,
Vår bästa hyllning till dig går,
Ur trogna hjertan sprungen!

Förr var det långt hit ned från Kungens borg
— Det stolta slott vid Gustaf Adolfs torg —,
Ty stigen var ej banad.
Af jern vi formade då band
Och lade så rundt kring Ditt land
En kungsväg, förr ej anad.

På den Du, efterlängtd, till oss kom,
Och fann att lika varmt Du slutes om
På gränsen af Ditt rike.
En högtidsstund blef oss beskärd,
Att offra få en hyllningsgård
Den Kung, vi aldrig svike.

Det gafs en dyster tid, då landet rundt
 De korta axen växte sparsamt, tunt, —
 Och fienden fick härja.
 Nu under fredens rika hägn
 Vi efter värme, sol och regn
 Få gyllne skördar berga.

Hvarhelst din långa Eriksgata går,
 Hvarhelst det snabba kungståg stilla står,
 Ett lyckligt folk dig möter —
 Ett folk som aktar lag och rätt,
 Som ärar kungen och hans ätt,
 Derhos sin syssla sköter.

Ditt mål, ditt valspråk: »*Brödrafolkens väb*»,
 Skall tända mod och hopp uti hvar själ
 Och ljus i hvarje hydda.
 Lef trygg bland dina folk och säll,
 Tag mot vårt afskedsord i qväll:
 »*Må Gud vår Kung beskydda!*»

Vid Konsuln och Riddaren Carl Grams

50-åriga borgarejubileum i Ystad den 19/11 1877.

Så ljusst och festligt som uti palatsen
Är öfverallt, hvar man i dag går fram,
Och vördnadsfullt man lemnat främsta platsen
Åt dagens hjelte, hedersgubben *Gram*;
Jag sade: "gubbe" — nej! till jubeldagen
Föryngrats ha de välbekanta dragen.

Ungdomligheten måste oss förvåna,
Ty, fastän Tiden, som sig ej fördröjt,
Har bjudit sjuttiårig hjessa gråna
Och mången fåra uppå pannan plöjt,
Och fastän hösten har trängt undan våren,
Du endast lätt och varsamt böjts af åren.

Med glada och med högtidsstämda sinnen
Och drifna af tillgifvenhetens magt,
Kring dig med dina femtiåra minnen
Vi ställa oss, en sluten hedersvakt;
Vi kommo mangrant till din fest, ty ingen
Försaka får i dag en plats i ringen.

Till jubiléet uti Minnets tempel,
 Der bild vid bild står lefvande och sann,
 Du träder fram, ett vördnadsvärdt exempel,
 Ett äkta mönster för en borgersman,
 Att ta emot — hvad som är rätt och billigt:
 En varm och trofast hyllning, skänkt dig villigt.

Vid mönstringen i dag af det förflutna,
 Då hälften af ett sekel har förgått,
 Du ser och räknar många lansar brutna
 För hvad du ädelt fann och sant och godt.
 Du under lifvets pröfningar dig lärde:
 Ju bättre strid, ju högre segerns värde.

Ej mången dödlig varder det förunnadt,
 Att visa lika gammalt borgarbref,
 Att förete, som du i dag har kunnat,
 Hvad man åt dig för femti år se'n skref.
 Ett halft århundrade af flit och ära
 Har frukter burit och skall frukter bära.

Haf tack för allt hvad du har gjort och velat
 Till gagn och fromma och gemensamt väl.
 För det vår sorg liksom vår fröjd du delat
 Och älskat Ystad utaf all din själ!
 En underpant på kärleken till gästen
 Du täcktes se i firandet af festen!

Vid afskedsfesten i Ystad 18^{27/4} 80

för

Samuel Gustaf Cavallin.

När nästa Majsol runnit opp,
Att strö sitt guld på trädens topp,
Då är Du redan borta;
De dagar, vi dig ega fått
Och hvilka nu tilländagått,
Ha varit efter menskors mått
För få och alltför korta.

Du kallats har till andras vård
Kring Helgonbacken, Lundagård
Med sina minnen rika;
Nå väl, så styr då dit din färd,
Men först tag mot vår hyllningsgård,
Ty Du, om någon, är den värd
Och värd vår tack tillika.

Du tolkare af Herrans ord,
Du vårdare af Kristi hjord!
Om af de korn, Du sådde,
Ej alla grott och skjutit skott
Och ej i mogna ax ha gått,
Du gjort likväl, som Du förstått
Och allt, hvad Du förmådde.

Du lemnat har predikostol'n
 Med dufvan under gyllne sol'n
 Och gått från altarrunden:
 För lag och evangelium,
 Förkunnade i Herrans rum,
 Der nu din stämma blifvit stum,
 Haf tack i afskedsstunden!

Haf tack för det Du medlat frid,
 Der någon gång var nära strid,
 Der endrägt var i fara!
 Tack för Du ordning höll och skick
 Och vaktade hvarit ögonblick
 Beständigt oförfärad gick,
 Att sanningen försvara!

I våra hjertan ristats in
 Det kära namnet *Cavallin*,
 Det der skall troget gömmas;
 Se'n Du ifrån oss blifvit skild,
 Skall lifligt stå för oss din bild —
 Allvarlig, men tillika mild —
 Och aldrig af oss glömmas.

Vid firandet af
Borgmästaren och Riddaren Sven Trägårdhs

50-åriga tjänstjubiläum i Ystad den 29 Juli 1885.

Den staden, som Du älskat mest
Och som Du älskar än,
Sig klädt i dag till jubelfest,
Likså den stadens män.

Ty gälde det att fira nu —
Se'n femti år gått om —
Den dag, då såsom mogen Du
Till domarbordet kom.

Ditt lif i verksamhet förflöt,
Ty dyrbar blef hvar stund;
Med Juridicia Du knöt
Allt fastare förbund.

Den brud, med allvarsamma drag,
Dig trogen blef och huld;
Med henne firar Du i dag
Ditt bröllop uti guld.

Du firar det uti den stad,
Som blifvit din och vår;
Af trogna vänner, rad vid rad,
Din hedersvakt består.

Din bästa kraft Du offrat har
 För Ystads sanna väl,
 Och härför tackar dig en hvar
 Ur djupet af sin själ.

Den hyllning, som vi egna dig
 Uppå din jubeldag,
 Är varm som Du och innerlig
 Och af det bästa slag.

Fabricius likt, Du aldrig vek
 Ifrån det rättas stig
 Men stod så stark som rotfast ek
 Och lät ej rubba dig.

Med allvar, kärleksfullt och mildt,
 Vårt samhälle Du styrt;
 Hvert offer, Du så villigt spilt,
 Ej tycktes dig för dyrt.

Med oss Du ärligt delat har
 Bekymmer liksom fröjd;
 När oss gick väl, Du lycklig var
 Och tillfredsstäld och nöjd.

Hvad godt Du verkat för din stad
 Allt under årens lopp,
 På minnets och historiens blad
 Skall troget tecknas opp.

Och nu, fast dina lefnadsår
 Ej längre stå i blom,
 Du dubbelt älskad bland oss går
 Som vördad ålderdom.

Tacksägelse-adress till stiftaren af "Fridhem" i Ystad,
Herr Lagmannen m. m. T. L. Sylvan,
af eleverna i halmflätning.

En man vi lärt att älska och att vörda
(Vi lärt det tidigt i föräldrars hus),
En man, som lättar den betrycktes börda
Och gör den ringes låga stuga ljus,
En man med forntids kraft och fri från flården,
En man, hvars namn skall gå till efterverlden.

Du tempel byggt allt till den Högstes ära,
Och hem åt dem, som mindre håfvor fått;
Du hyllat jemt vår sköna kristna lära:
»Bed och arbeta och gör nästan godt!»
Se, hvad Du sått skall bringa skördar rika
Och tusentals välsignelser tillika.

Den ädles namn blef uti marmorn ristadt;
Vi rista det i våra hjertan, vi.
Se'n vi välgöraren en gång ha mistat,
Se'n han gått hän till högre »Sorgenfri»,*
De skatter, han oss gaf, vi skola gömma,
Hans vackra föredöme aldrig glömma.

* En annan stiftelse af hr lagmannen.

Ej blott på storverk, äfven på det lilla
 Har snillet håg att tänka, då och då:
 I detta Fridens hem, det lugna, stilla,
 Vi ha fått lära fläta halm och strå,
 Haf tack för det! Vi skola ej förgäta
 Att minnets kransar kring din grafhög fläta.

Dock, lefnadslust än läses på din panna,
 Du bär ditt hufvud ännu högt och lätt,
 Du får helt säkert länge hos oss stanna,
 Ty tiden än ej tagit ut sin rätt.
 Det är vår bön, vårt hopp att Du skall dröja
 I årtal många på ditt stolta Öja.

Välsignad Du! Lång blifve lefnadsqvällen
 Och full af frid! Ty sådan är Du värd!
 Kom ännu ofta till de kära ställen.
 Dit Du så gerna gör en faders färd.
 Om Du blir trött — tills kraften återvänder,
 Vi skola bära dig på våra händer.

Vid sångarfesten i Ystad

Midsommarsdagen 1862.

Jag såg en ångare, som vågen plöjde
Och styrde stäfven in i lugnad hamn;
Jag såg en sångarhop, som fanan höjde,
Och stälde kursen mot vår öppna famn.
De sångare vi höllo kvar — de dröjde,
Och snart vi kände dem och deras namn;
De voro alla våra vänner, bröder,
Som ville gästa oss i Nordens Söder.

Vi fira icke denna högtidsstunden
Blott därför att midsommarn är vår gäst;
Nej, dyre vänner, just i denna lunden
Vi fire nu en skön förlofningsfest,
Der hvar och en af oss blir tillförbunden,
Att offra hvad han eger allra bäst:
En evig vänskap, stödd på tro och heder,
Som vexlas här i våra sångarleder.

Vår tid är bildningens, och guldets skänker
Ej någon makt och bördens ger ej glans,
Om ej på skölden något annat blänker:
Jag menar en ofläckad borgarkrans.

Blott den, som redligt handlar, redligt tänker
 Han aktas främst, och äran den blir *hans*.
 I sköna konster och i goda dygder
 Vi täfle med hvarann i skilda bygder!

Bland sköna konster främst vi ställa sången
 Och helst den sång, som bjudes oss i dag:
 Den tjsar örat, håller själen fången
 Och manar hjertat slå med friska slag;
 Och rena känslor — döfvade hos mången —
 De väckas åter i ett sångarlag.
 Ty sången till hvart menskligt hjerta talar,
 Nedstigen ifrån Gudars höga salar.

Snart vänder Eder farkost åter stäfven
 Mot välkänd strand till Edra hem igen,
 Då sörja vi, men ack, vi glädjas äfven,
 Ty hvar och en af Eder blef vår vän.
 Vårt vittnesmål I säkert aldrig jäfven,
 Ty detta vittnar blott om vänskapen.
 En skål för Sångarne från kära ställen!
 En sång för dem i stilla sommarqvällen!

Vid Fabrikör Daniel Ottergrens

50-åriga borgare-jubileum i Ystad den 4 Oktober 1863.

Många vandringsstafvar nötas
Under sjuttiåtta år
Många pligter måste skötas
Innan jubeltimman slår.

Derföre kommer icke mången
Med sitt vunna borgarbrief.
Såsom Du gör denna gången —
Femti år se'n man det skref.

Nå, välkommen då, Du gamle
Hedersborgare och gäst!
Omkring dig vi oss församle
Till en enkel högtidsfest.

Kastar Du en blick tillbaka
På de hädanfarna år,
Ser Du: att Du måst försaka,
Kämpa mången strid rätt svår;

Men att arbetet har burit
Bort bekymmer, sorg och nöd,
Och att idogheten skurit
Åt arbetaren hans bröd;

Och att huslig lycka hunnit
Göra gubbens lefnad säll
Och att glädjen ofta funnit
Vägen till den gamles tjäll.

För din kraft, ditt fria sinne,
För de dygder, Du oss lärt,
Lefver Du i tacksamt minne
Och ditt namn är allom kärt.

Skål för dig, och för din lyckas,
För din aftonstjernas glans!
Skål för lockarne, som smyckas
Af en fläckfri jubelkrans!

Vid skarpskyttemötet i Ystad

den 11 September 1865.

Välkomne, vapenbröder,
Till fredlig tummelplats,
Der ädel täflan föder
Mång' ädel föresats.
Välkomne hit till bålen! —
På gammal nordisk sed,
Vi tömma välkomstskålen
För män i fria led.

»Med lag skall landet byggas» —
Så har kung Carl sjelf sagt —
Men det skall också tryggas
Med blanka vapnens makt;
Ty endast desse kunna
Ge fruktan och respekt
Hos dem, som icke unna
Oss gå i fredlig drägt.

Och därför Sveas söner
Sig uti stål ha klädt
Och uppå hennes böner,
I djupa leder trädt:

Att möta hvarje fara,
 Som hota kan vår Nord,
 Att med sitt lif försvara
 Sin frihet och sin jord.

Än är det lugnt — man tycker —
 Ej krigets åskor gå;
 Men politikens nycker
 Vi måste akta på;
 Snart kanske drakar simma
 Med morske män ombord,
 Och snart kan stormens timma
 Slå för vår fosterjord. — —

Då — uti slutna leder
 Vi rada oss så brådt
 Och vända upp och neder
 Hvar ovän, som har gått,
 Med svärd i ena handen,
 Till rof den andra sträckt,
 Att gästa Nordanlanden,
 Att se vår frihet stäckt.

Och om vi skulle stanna
 På platsen, dränkt i blod,
 Vi luta ned vår panna
 Mot fosterjorden god;
 Men innan dess vi rädda
 Åt oss en torfva grön,
 Der Nordens döttrar bädda
 Åt oss en graf så skön!

Må fädrens Gud beskydda —
Allt i sitt visa råd —
Vår Kung, vår teg, vår hydda
Från fiendernas dåd!
Må dyra fosterlandet
Få blomstra uti fred,
Omslutet af det bandet,
Som knyts af våra led.

Prolog

framsagd af författaren vid en konsert i Ystad för de
nödlidande i Norrland 1867.

Det går en klagan genom Nordanlanden,
Som väcker oro i hvart känsligt bröst;
Skall Herren icke mer utsträcka handen,
Att mildra nöden, skänka mod och tröst?
Fins ingen kärlek inom syskonbanden? —
Så fråga de med matt och bruten röst,
De arma bröder, som med hungern strida,
Se'n de sig länge lärt försaka, lida.

Den jord, som fädren uti arf dem skänkte,
Vid skördetiden inga skördar gaf.
Väl solen af sitt guld på tegen stänkte,
Men nattens vindar redde till dess graf,
Och hvar förhoppning, som man glad sig tänkte,
Förbleknade och gick till sist i qvaf;
Det blef så tungt kring hjertat, och så öde;
Det blef så mörkt, som midt ibland de döde.

Och fadren kommer hvarje qväll från skogen,
Med bark till börda på sin tunga färd.
I hyddans låga dörr, på vakt så trogen,
Står bleka Nöden hvarje dag som värd.

Till bröd fins ej ett enda ax på logen
Åt barnen, gråtande vid hemmets härd.
Det enda modren eger åt de arma,
Är ett förtviflans rop: *Gud sig förbarma!*

Men denna modersbön skall ej förklinga,
Så länge kärlek bor i Norden qvar;
Ty — låtom oss åt våra bröder bringa
En hjälp, välkommen i de onda dar!
Och skulle denna också blifva ringa,
Den uti viljan dock sitt värde har. —
För Norrland, Norrland, vi i afton vilja
Beträda sångartemplets vigda tilja!

Prolog

framsagd af författaren vid Ystads Arbetareförenings fest
den 7 November 1869.

Vår tid är bildningens. Den råa styrkan,
Förr aktad högt af fäderna i Nord,
Af yngre slägten egnas ingen dyrkan —
Hon är förvisad från vår fosterjord.

Till fredliga idrotter står vår äflan;
Vi hamra andra verktyg nu, än svärd;
Och ej i harnesk, men i ädel täflan
Vi pröfva oss helt modigt med en verld.

En hvar sin plats anvisas här i lifvet;
Att fylla den, det hör oss alla till,
Allt med det pund, som åt en hvar blef gifvet;
Och framgången beror på hvad man vill.

Ett bud fins skrifvet — som vi alla veta —
(Och lycklig den, som följer detta bud) —
Det lyder kort och godt: *Bed och arbeta,*
Och hjälp dig sjelf, så hjälpes du af Gud.

Arbetet skattas högt i våra dagar;
 Dess idkare bemärkas mer än förr;
 De ha ett kraftigt stöd i landets lagar —
 En skyddsvakt utanför arbetarns dörr.

Men med vårt arbete må bildning paras;
 Vettgirigheten må ta ut sin rätt;
 Naturens under måste oss förklaras
 Och tydas på ett klart och enkelt sätt.

Och våra fäders lysande bedrifter,
 Vårt lands historia, våra skalders sång
 Vi skola söka upp i valda skrifter
 Och dermed lifva sinnet mången gång.

Och främmande nationers bruk och seder
 För oss ej längre främmande må bli;
 All kunskap är för menniskan en heder;
 Den lyfter själen och gör tanken fri.

Åt vettets odling må vi offer bära,
 Att söka tillfredsställa tidens kraf;
 Och därför ha vi mycket att oss lära.
 På vandringen från vaggan till vår graf.

Här står församlad uti täta leder
 En hop arbetare af skilda slag;
 Jag med en välkomsthelsing möter eder
 På denna eder första högtidsdag.

Jag tror mig se ett allvar uppå pannan,
 Ett redligt allvar — som ej gyckel tål —
 Att söka ljusets väg och ingen annan,
 Att hinna fram en gång till utsatt mål.

Välkomnad då, nybildade förening,
Till detta nya hem, som nu i dag
Åt dig upplåtes i den dubbla mening,
Att bli till gagn och bli till välbehag.

När dagens bördor blifvit er för tunga,
Och armen tröttnat under idog flit,
Så samlens här rätt ofta, gamla, unga,
Och tagen edra vänner med er hit!

Blott frid och endrägt här få lof att gästa
All tvedrägt vike långt ifrån det hus,
Der vi från denna högtidsstund nu festa!
En bostad för hvad sanning är och — ljus!

Till Herr Kyrkoherden Gustaf Erik Timelin
i Löfvestad,
på dess 83:dje årsdag den $\frac{9}{12}$ 1880.

Alderstigne, trogne herde, vårdare af Christi hjord!
Tillåt tacksamheten stamma fram i dag blott några ord!
Du är värd den enkla hyllning, som vi bringa dig i dag,
Hedersman med guld i hjertat och med christligt sinnelag!

Må din stämma ännu länge höras uti Herrans rum,
Der du lärt och oss förkunnat lag och evangelium!
Måtte resten af din lefnad flygta hän som stilla elf!
Ära åt de år du fyller! Tack och vörndnad åt dig sjelf!

Vid Ystads Sparbanks halfsekelfest

den 3 Maj 1878.

Vi samlats här i dag, en skara gäster,
Att fira en af dessa sköna fester,
Då *nutid* minne har af *fortids* dygd,
Som skatter skänkt vår stad, ja, hela bygd.
En blygsam planta sattes ned i jorden,
En telning, som nu rotfast träd är vorden.

Det var i dag för femti år se'n, som
Den späda plantan uti jorden kom.
Hon trufdes der och frodades, emedan
Hon vårdad blef, ifrån sin barndom redan,
Af män, som genom nit och viljans kraft
Åt henne skänkte lif och näringssaft.
Och plantan höjde sig alltmer. Hon skänkte
Båd' blad och frukt. Hvad odlingsmännen tänkte
Och hoppades, en verklighet det blef,
Dermed hvaren af dem *sin* ära skref.
Och nu, på jubeldagen, de stämt möte,
Att se sitt träd, med framtid i sitt sköte.

Det trädet Ystads vackra *Sparbank* är,
Som mången idog lugn och lycka bär.
Vi se der många runor minnesrika,
Och många ärofulla namn tillika.

Sylvan och Grönvall, Åkesson och Gram:
 En hvar af dem är värd att ropas fram,
 Att ta' emot en hyllningsgård, emedan
 De lagt den grund, hvarpå sig reste sedan
 Den byggnad, som halfseklet trotsat har,
 Som portarna har öppnat för en hvar,
 Behofvets man, med goda reversaler,
 Den bergade, med sparda kapitaler.

Den faddergåfva, man på vaggan lagt,
 Den vinst, som arbetet i dagen bragt,
 Det öre, som försakelsen har sparat,
 Dem har den banken icke blott *bevarat*,
Fruktbara gjort! Utaf en ringa slant
 Kom, efter några trägna år, kontant
 -- Om blott insättarn gaf sig tid att vänta --
 Mångdubblad summa ut med gifven ränta.

Så har nu denna bank i femti år
 Sett skördar växa uti såddens spår.
 Han företagsamheten medel gifvit,
 I motgångsstund ett stöd, en räddning blifvit.
 Omtanke, sparsamhet han skänkt en lön,
 Med möda vunnen, men just därför skön.
 Med ett ord: dem, som lit till honom fäste,
 Förmyndare han blef, helt visst den bäste:
 Derom har mer än en fått vackert rön!

Vi lifvas alla af den glada tanken,
 Att framgång följer städs den kära banken,
 Som sträfvar jemt till stort och gagnrikt mål:
En skål för den, en lycklig framtids skål!

Vid ett landbruksmöte i Sjöbo 1880.

J mellersta Skåne der ligger en trakt,
Som prydes af lummiga skogar,
Och öfver densamma med ordning och takt,
Gå idoge landtmannens plogar.
Det namn, hvarmed trakten från urtid blef ärad,
Är gammalt och välkändt, är Färsingens härad.

I dag dess befolkning ett möte har stämt
I hjertat af häradets bygder,
Att se huru välmågan stiger allt jemt
Vid sidan af landtmannens dygder.
Desslikes man brann utaf lust att få strida,
Man önskade visa sin starkaste sida.

De vapen, som fördes till broderlig strid,
Blott smiddes för fredliga fältet;
Förbi är den krigiska rustningens tid,
Då svärdet jemt hängde vid bältet.
Här gälde att visa hvad torfvan kan bringa,
Hvad konsten, med fliten, i dagen kan tvinga.

Och så kommo hästar och oxar och får
 Och stälde sig upp uti rader,
 Vid skogen, der trasten sin lofsång slår;
 Och strax ständes upp serenader;
 Man klappade ej åt de skärande chörer,
 Men silfverkrönte de exekutörer.

Glad tager mång' yngling en skuggande krans
 Af tärnorna uppå parnassen,
 Men oxen som gödts ifrån horn och till svans,
 Och kon som har betat i vassen —
 De togo i dag både pengar och lager
 Till skam för en hvar, som var torr, som var mager.

Och eldiga fålar af ypperligt blod
 (i slägt till den «Monkshoodska» ätten)
 Som visade styrka och skönhet och mod,
 Belöntes med pris och rosetten.
 Hos fyrbenta små, hvilka pläga att grymta,
 Man tyckte sig framtidsförhoppningar skymta.

Och ståtliga baggar och bråkande lam,
 Och dumma, men fredliga tackor,
 Och galande tuppar med rödaste kam —
 De togo hvar en sina «hackor».
 Derefter man såg dem med bytena ila
 Mot hemmen, att der uppå lagrarne hvila.

Och se'n i lokalen, helt nära i byn,
 Sågs alster af husflit och slöjder,
 De gladde vårt hjerta, de tjuste vår syn,
 Och hemmet de skänka mång' fröjder;
 Vi funno desslikes så lad'gårdprodukter,
 Som trädgårds- och andra behagliga frukter.

Vårt öga har fägnats af allt, hvad vi sett;
Vi dagen nu fire med glädje.
En hvar, som arbetar i anletets svett,
Till framtiden tillitsfull vädje!
Må visdomen lägga oss uti sitt sköte
Och fostra oss der till ett blifvande möte!

Må himlen ge solsken, ibland också regn;
Och gulnande skördar bli rika,
Må Allmagten taga i faderligt hägn
Hvar landtman, hans tegar tillika;
Må framgent som hittils stå aktad och ärad
En upplyst befolkning i Färs vackra härad.

Till Godsegaren Frans Bergman

Midsommarafton 1879.

Det högtid är på Esperöd,
Liksom uti naturen;
Midsommarsolen, varm och röd,
Ler emot menskan, djuren.

Vid fyllda två och sexti år
(Ty tiden kan ej stanna)
Står Bergman utan grånadt hår
Och utan fårad panna.

Förr Esperöd var ingenting,
Men uti dina händer
Det vidgat sig allt mer omkring,
Hvart helst man ögat vänder.

Med vilja smidd af äkta stål,
Du hindren öfvervunnit,
Det sköna, afundsvärda mål
Du synes nu ha hunnit.

Det måtte kännas skönt och godt
Att mycket godt förrättat;
Att af det bröd, som sjelf man fått
Den hungrige ha mättat.

Det måtte kännas ljufligt se'n,
Se frukt af sädet följa.
Der förr fans tufvor blott och sten,
Se gula skördar bölja.

Lef lycklig då, lef nöjd och säll!
Som få Du alltid minnes.
Sent komme den Midsommarqväll,
Då Du ej mera finnes!

Till densamme.

Midsommarsolen runnit opp
Och strör sitt guld på trädens topp,
I dalar och på höjder
Naturen ter sig alltid skön:
Hvar teg, hvar skog, hvar äng står grön;
Vi manas att ge lof och bön,
Till Den, som gaf oss fröjden.

Utöfver vackra Esperöd
Nu strömmar Junisolens glöd,
Allt här om fest oss minner;
Det märks att ägar'n fyller år:
En kung i smått Frans Bergman står,
Och i hans ännu rika hår
Knappt något hvitt man finner.

Stolt kan han kasta kring sin blick,
Ty allt är i det bästa skick —
(En lön för ospard möda).
Den, som sin uppgift rätt förstått
Och uppå rätta vägar gått,
Han visst får skära hvad han sått
Och berga riklig gröda.

Vi stå i dag omkring den man
Som visat hvad en vilja kan,
En fast, i verket sätta,
Ett föredöme han oss blef,
Och slutligen han äfven skref
Med egen hand sitt adelsbref:
Hur mången gör väl detta?

Midsommar kommer nog på nytt,
Då än ett solhvarf från oss flytt. —
Om himlen det behagar.
Då träffa vi dig här igen,
Vår käre broder, allas vän,
Och önska att Du räknar än
Mång hundratal af dagar!

Till densamme.

Midsommar inne är; hvad magt i blotta ordet!
Hvad trollkraft har Naturens högtidsstund!
Vid blotta tanken på att allt är vordet
Uppå Hans »*varde*» och i en sekund,
Vi tvingas häpne böja oss i gruset
För *Honom*, som af intet skapte ljuset.

En profbit på hvad rikt Naturen eger,
Är bördiga, är vackra Esperöd.
Der allting vittnar och besökarn säger,
Att flit och arbete i öfverflöd
Ha offrats af den man, som denna dagen
Såg ljuset och med fröjd blef emottagen.

Den man med viljans kraft, den man af ära
Midsommarsafton räknar än ett år;
De 62 han ses med lätthet bära,
Och månget tiotal nog återstår,
Förr'n krafter svika, hjessan hvit har blifvit,
Förr'n jorden återbördar, hvad hon gifvit.

Hur mycken möda, huru många börda,
Och se'n hur många droppar utaf svett
Har det ej kostat dig, förr'n Du fick skörda
De fält, som förr ej några skördar gett!
Der endast stenar fans och skog i mindre dungar,
Det tunga ax för sommarvinden gungar.

Lef nöjd och glad, Du man af tro och heder,
Afhållen, hyllad ifrån ungdomsår!
Sitt lugn på Esperöd och tälj de leder
Af tusen vänner, dem Du vunnit har!
Vår *kärlek* skall helt visst vid högtidsfesten
Anvisas plats som främste hedersgästen.

Vårqväde.

Nu ha de kommit: bofinkar och starar,
Tranor, morkullor och vipor och gäss;
Frid öfver dem och de fridlysta harar,
Hvilka omhuldas af landsortens press!

Lärkan hon sjunger — nu var jag poetisk,
Råkorna skräna — prosaisk jag nu var;
Knuten nu vore att vara profetisk,
Tiden får visa hvad vändning det tar.

Knopparne börja att svälla i skogen,
Granskas och plockas af hackspik och mes,
Dragarne spännas hvar morgon för plogen,
Vallpojken redan har skrikit sig hes.

Jordmånen torkar, från vägen det dammar,
Dammad och grå blir den resandes rock,
Fåret sitt knäböjda tvillingpar ammar,
Fänaden släppes på bete i flock.

Björnar och ormar ur idena vakna,
Hungriga, magra, de slå efter rof,
Gässlingar, hjul- och långbenta, gå nakna,
Gåsbloden ställes på hårdaste prof.

Tuppen *spatserar*, men hönorna *ligga*,
 Lydande strängt den mosaiska lag,
 I sinom tid de om korngrynen tigga
 Åt sina små, deras hjertans behag.

Fölen gå blinda, men kalvarna dansa,
 Nyktra, men likaväl svaga i knän,
 Sparris-depôten man börjat att ansa,
 Allt för gourmanderna *kat'exochän*.

Laxar och sillar och rödspättor fångas,
 Slukas med glupskhet af människors barn,
 Alnslånga, grönklädda horngäddor stångas,
 Sluta sin strid uti fiskarens garn.

Svinörten blommar, till grönsaft den pressas,
 (Sund blifver den, som förtär några stop),
 Uppå de grönskande fälten det messas
 Af de tvåklöfvade varelsers hop.

Menskorna flytta, och möblerna äfven,
 Se'n man ett *item* till hyrorna lagt,
 Arrendatorer, med pengar i näfven,
 Bedja om quitto på sina kontrakt.

In kilar ångarn i isfria viken,
 Pojkarna spela med topp och med boll,
 Vinterhabiten snart hänges på spiken,
 Flickorna kläda sig i parasoll.

Detta med mera är tecken att våren
 Gästar vår skånska, vår fetlagda slätt.
 Trefaldt välkommen! — Tag hatten af håren,
 Yngling, och hurra för vinterns reträtt!

Ystads Norra plantering 1882.

Och nu en liten visa helt visst jag sjunga vill —
Ej blir hon väl så vacker som näktergalens drill; —
Men hvarje fogel sjunger ju efter egen näbb,
Ej allt kan vara lika; flod fins det, liksom ebb.

I dag min visa gäller vår Norra promenad,
Som i sin majdrägt prålar, likt knektar vid parad.
Den står i år så vacker, som kanske knappt förut,
Till sommarns ära iklädd en splitter nu surtout.

Och flera näktergalar der bjuda på konsert;
I paviljongen bjudes på middag med dessert;
Nu paviljongen rullats ett stycke längre opp
Och fått två långa armar uppå sin runda kropp.

Och många stadsbor vandra uti den långa park;
Det känns så godt att sätta sin fot på grönklädd mark;
Det är så skönt att gunga bland tusen blommor små,
Som, med sin dagg i kalken, i sina sängar stå!

Pass på hvar rosig morgon, pass på hvar fridfull qväll;
Lofsjunge du den Mästarn, som bor på dal i fjell!
Njut fullt, så länge sommarn står som den skönsta brud!
Tids nog naturen klä'r sig i höst- och vinterskrud.

Till
Herr Majoren och Riddaren Theodor von Braun
på dess 66:te årsdag i Ystad den 5 September 1835.

Hvilken fröjd uti familjen att Du hunnit denna dag!
Makas, döttrars, söners hjertan slå i kapp med dubbla slag,
Ty hvad bäst de lärt att älska: oförgätlig make, far,
Har en mild Försyn dem låtit ännu fullt få ega qvar.

Men ej blott familjen fröjdas att sin älskling se så kry,
Äfven vänner och kamrater ifrån gammalt vapengny
Taga del uti den glädje, hvilkens föremål Du är,
Gå i dag, som fordomtima, för sin förman »i gevär».

Lycklig ålderdom, der sinnet ännu har förblifvit ungt,
Och då ännu icke åren hvila uppå skuldran tungt!
Rak i ryggen lik en yngling, som man uti ledet stält,
Är Du än och går som fordom, då du bodde uti tält.

Knappt en underlöjtnant skulle hålla ut med dig att gå,
Gälde det att klingan föra, blef han efter dig också.
Gälde det att armen pröfva, gälde det att skifta hugg,
Skulle Du gå af med seger, och motståndaren bli »kugg».

Men långt mer än mod och styrka skatta vi en karakter,
Ädel upphöjd, fast som klippan, såsom din båd' var och är.
Härtill komma hjertats godhet, enkelhet och flärdfrihet
Samt en kärlek till de dina, som af inga gränser vet.

Längsta tiden af din lefnad har ditt hem Du fästat här,
 Och för hvarje år, som flyktat, blef Du oss allt mera kär.
 Du är *vår* ifrån de dagar då din ungdom stod i blom,
Vår Du blir, se'n grånad hjessa tyder på en ålderdom.

Strax invid det vida hafvet, mot hvars stränder böljan slår,
 Nära till der jernvägståget ilar fram på blanka spår,
 Skymtar fram emellan träden kalkhvit byggnad, som är din,
 Och på tröskeln synes värden, vänligt bjudande: »stig in»!

Helst i dag rätt många komma inom Herr Majorens dörr,
 För att hjertligt gratulera, som så ofta, ofta förr,
 För att dagens hjälte visa, att hans högtidsdag ej glöms,
 Att hans välgång utgör målet för den skål som botten töms.

Länge lefve Du i kretsen utaf barn och din Julie!
 Söner som ärft Braunska namnet visst för det en prydnad bli!
 När så sker, då har vår önskan blifvit af den Högste hörd.
 Nu ett: trefaldt hell dig, gamle hedersman af adlig börd!

Till Herr Lagmannen m. m. Tage Ludvig Sylvan,

den 9 Januari 1878.

På allas anleten sig glädjen målar,
Från stolta *Sorgenfri* ett eldhaf strålar
På denna minnesvärda högtidsdag,
Och uti barns och barnbarns stora lag
Står vördad åldring och i vida ringen
Han famnar hvar och en och glömmer ingen
Och helsar gästerna med välbehag.

Om uti fosterlandets kära bygder
Vi leta efter män med stora dygder,
Så räknas många, som ur tiden gått,
Se'n först de ärans högsta höjder nått;
Men också bland de lefvande vi finna
Män, som om glans och storhet oss påminna.
Emedan de sin uppgift rätt förstått.

Och en af dessa är den man, som Tiden,
Fast 77 års lefnad är förliden,
Har skonat och som ännu bland oss står,
Med hederskronan på de gråa hår.
En man, som genom mod och kraft och snille
Har tagit plats i de berömdas gille
Och trampat fädrens ärofulla spår.

Välgörare Du nämns — och det med rätta,
 Och främst bland dem vi kunna tryggt dig sätta,
 Helst den välgörenhet, som man har sport,
 Är ringa mot hvad Du i tysthet gjort;
 Den, som i mensklighetens namn har lindrat
 Den armes nöd och månget brott förhindrat,
 Har på sin väg rest sig en äreport.

Historien en gång och efterverlden
 Skall teckna upp hvad Du på långa färden
 Till rik välsignelse har verkat här,
 Der hvarje ädel handling skördar bär;
 Men vi, som lyckan haft att dig få äga,
 Bedyra kunna och upprigtigt säga,
 Hur faderlig Du varit oss och är.

Ditt minne äras skall, ditt namn skall nämnas
 Med tacksamhet, när sist allt återlemnas
 Åt Mästarn, sedan arbetsdagen flytt
 Och blifvit i en ljusare förbytt.
 Der intet dunkel, intet tvifvel gifves,
 Der töcknet skingras, slöjan sönderrifves
 Och arbetet sin början tar på nytt.

Din lefnadsafton blifve lugn och stilla!
 På oss din kärlek skall Du ej förspilla,
 Ty troget skola vi besvara den,
 Och vörda dig som fader, bror och vän.
 Må länge än Du hos de dina dröja,
 Må Friden stå på vakt omkring ditt Öja! —
 Så sluta vi i dag välönskningen!

Vid Cimbrishamn-Tomelilla Jernvägs öppnande
1882.

Ånghästen frustar, nekar att stå stilla,
Han skena vill åstad från Cimbrishamn
Till Ystad—Eslöfs banans Tomelilla,
Som breder ut mot oss en systers famn.
Så låt då fålen sträcka ut och ila,
Låt honom här och der få rasta och få hvila!

Det blef ett nödtvång uti våra dagar,
Att göra vägen kort och tiden dryg;
Att komma fort, likt hinden, som man jagar:
Vår lösen blef: «Stå stilla ej, men flyg!»
Hvar vilja utaf jern allt öfvervinner,
Hon slappas ej, och målet så hon hinner,

En sådan vilja, som allt motstånd bryter,
Man sökte och man fann, och den var god.
Åt den, hvars lif i makligt lugn förflyter,
Ej folket reser någon ärestod.
Men deremot det önskar minnet fästa
Vid män, som verka för gemensamt bästa.

Med prøfvadt mod, med kraft och oförfärad
En niomanna-styrka ryckte fram

Och genomskar två trogna syskonhärad,
 Utsprungna ifrån en och samma stam.
 Ej söndring blef af denna genomskärning:
 Den väg, som lagts, blef endast en välgärning.

Från ett och annat håll, som vanligt, hördes
 Misströstan, vankelmod af hvarje slag;
 Men verket skulle ske, det genomfördes;
 Fullbordadt står det en decemberdag.
 Den dagen kunna vi nu fira värdigt,
 Se'n arbetet är godkändt, fritt och färdigt

Samfärdseln lättas skall och handeln frodas,
 Och bildningen skall ta ett steg framåt,
 Och mycket verkas skall uti det godas
 Och sannas tjänst på detta lifvets stråt.
 Hell dessa män, som ej uppoffring skydde,
 Men tidens kraf och pligtens lagar lydde!

En högtidsfest i ordets sanna mening
 Vi fira nu, ty ifrån denna dag
 Med starka jernband knutits en förening,
 Som, hvilande på säkert underlag,
 Förbinder oss med landets många banor,
 Som räkna äldre eller yngre anor.

Den bygd, igenom hvilken tåget rullar,
 Var rik förut, men rikare ändå
 Hon blifva skall, och höga skylar, skullar
 Kring banan skola som en skyltvakt stå;
 Och utmed henne skola våra plogar.
 Gå fram, och skördar fylla våra logar.

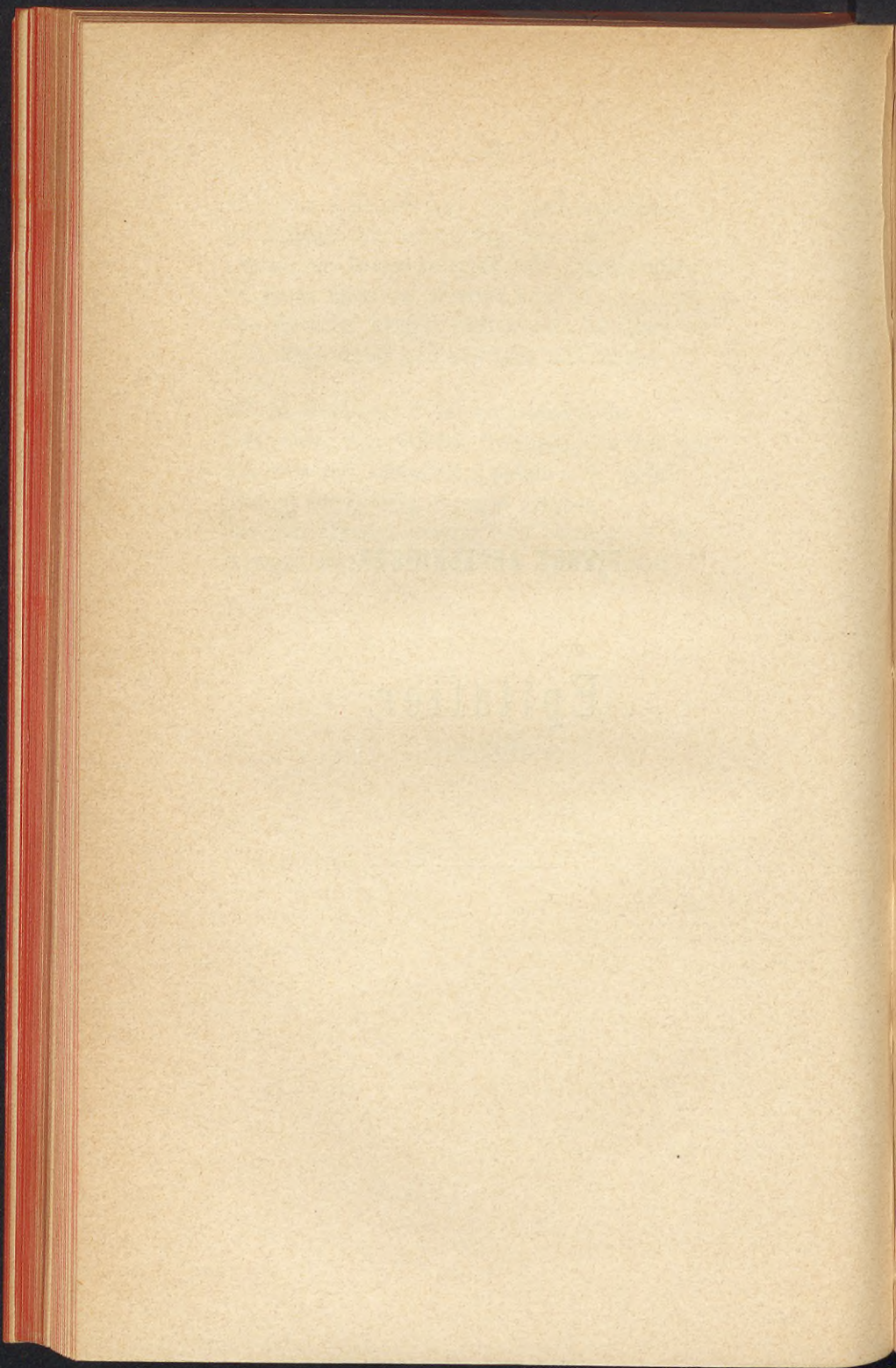
Vi mana Lyckan fram i högtidsstunden;
En fribiljet till hvarje tåg hon får.
Derhos en krans så frisk från lagerlunden
Vi skola fästa uti hennes hår,
Om hon oss trogen blifver och bevågen
Och följer med och skyddar alla tågen.

Må så Försynen i sin nåd beskydda
Det verk, som utförts, framgång åt det gel!
Må välstånd blomstra i palats och hydda,
Och vi en lycklig framtid emotse,
Än mer förenta genom nya bandet! — —
Bevare Gud vår Kung och fosterlandet!

FJERDE AFDELNINGEN:

Epitafier.

Grefve Eric Wilhelm Ruuth.

† 1860.

Förgängelsen och Döden gå,
Att skörda offer; och de två
Ge aldrig efter krafvet.
Hur ofta sannas ej de ord:
Att hvad som kommet är af jord
Skall bli i jord begrafvet.
Vår lefnadsstig är stakad ut
Af Den, som räknar hvar minut;
Till grafven går vår väg till slut,
Som strömmen går till hafvet.

Och denna gången var det Du,
Hvars lefnadstråd blef klippt itu.
Att aldrig mera knytnas.
Vi tro oss hafva *långt* igen,
Men måste sluta vandringen,
När stafvarne de brytas.
Men ack! från jordens låga grus
Vår väg går till vår Faders hus;
Och ifrån mörker och till ljus
Vårt nya lif skall bytas.

Du yfdes aldrig af din börd,
 Ej af det guld, som bergad skörd
 Åt idogheten skänkte.
 Att främja egna anspråk med
 Ingrepp i andras, var en sed,
 Som du dig aldrig tänkte.
 Ej strängt du dömde andras fel,
 Men tog i deras sorger del,
 Och Ädelhet var den juvel,
 Som på din grefsköld blänkte.

Ej flärd och dårskap du förstod,
 Men du stod främst i ädelmod
 Mot fattiga och rika.
 Den store med sitt öfverflöd,
 Den ringe med sitt knappa bröd
 De voro för dig lika;
 Du tog ej pris för hvad du gaf,
 Och därför är du saknad af
 Enhvar; och från din lästa graf
 Skall hvarje klander vika.

Ej långt från dina kära fält
 De ha din graf iordningställt —
 En bädd med snö till täcke.
 På denna vigda plats den hand,
 Som du så hjertligt tryckt ibland,
 Vi nu till afsked räcke.
 Ditt stoft förglöms; din bild står kvar —
 Ett återsken från flydda dar —
 Och minnet af hvad då du var
 Till tacksamhet oss väcke!

O Gud! haf tack för det vi få
Från jorden till vårt hemland gå,
Att det för evigt gästa.
Det hem, vi ha, det är oss kärt,
Men från vår barndom ha vi lärt:
Att *Ditt* dock är det bästa.
Hur ljuft att efter slutad strid
Få fara hän i lugn och frid!
Hur skönt att få för evig tid
Hos dig sin bostad fästa!

Vid
Med. Doktor Herman Wihlborgs jordfästning
den 24 Februari 1860.

Ett sorgligt dödsbud genom staden flög,
Och både ung och gammal, låg och hög
Det gick till hjertat, ty den döde var
Ej blott en barndomsvän från fordna dar;
Han var vår älskling, var vår bror. Vi visste
Hvad vi i honom egt och hvad vi miste.

Hängångne vän! Det var en tid Du gick,
Att söka visdom, den Du också fick;
Du skar dig lagrar och — hvad mera var —
Du vann ett namn, som aldrig fläckats har;
Du ädle! Af båd' ynglingar och männer
Du nämndes då: »den ypperste bland väänner».

Ditt ädla kall, med mannens kraft och mod,
Begynte nu der förr Din vagga stod.
Din verksamhet, Din redbarhet, Din dygd,
Allt var välkommet i din fosterbygd.
Men allt det goda, liksom snillegåfvan,
Trifs icke här; det har sitt hem derofvan.

Ej blott den sjukes vän, en *menskovän*
 Ha vi nu mindre. Jorden tog igen
 Hvad hon oss skänkt. Det är hvar dödligs lott,
 Att ej få ega, hvad han en gång fått.
 Så skulle äfven vi den kalken tömma,
 Att, hvad vi kärast egt, i jorden gömma.

Det ringer samman. Inom templets port
 Vi komma nu, som vi förut ha gjort.
 Visst firas ock i dag en högtidsfest;
 Men ack! hur rörande för hvarje gäst!
 Dock ville alla gå, att ta det sista
 Afskedet vid Din blomsterströdda kista.

Med tåradt öga och med bruten röst,
 Med sorgset hjerta och med qualfullt bröst
 Vi hviska fram åt Dig ett långt farväl,
 Som går ur djupet ifrån hvarje själ.
 Sof lugnt, sof roligt i Din graf! Derinne
 Skall Friden stanna qvar, — hos oss Ditt Minne.

Vid Konsulinnan Sophia Fredrika Grams

jordfästning

den 18 April 1862.

Ack! jag mins ett hem, der friden,
Lyckan, glädjen haft sitt bo,
Och der ännu icke tiden
Sköflat kärlek eller tro.
När jag tänker mig tillbaka,
Mins jag troget hvad der fans:
Vördad fader, dyrkad maka
Och — liksom en blomsterkrans
Utaf goda döttrar, söner —
Stod en syskonring så säll
Kring de gamle, hvilkas böner
Gingo hem till Gud hvar qväll.

Kom så Döden för att gästa,
För att göra glädjen kort,
Såg sig om och tog den bästa,
Länken uti kedjan bort;
Offret undergifvet lydde,
Anden flög från bräckligt stoft,
Men från hemmet genast flydde
Glädjen som ett blomsterdof;

Och der förr ett rosenskimmer
 Spred sin trefnad hvarje dag
 Man i stället nu förnimmer
 Tårar blott i sorgklädt lag.

Men — hvad hjälper det att klaga
 Öfver hvad ej ändras kan;
 Tåligt måsten I fördraga
 Sorgen, tröstande hvarann.
 Uti stjernbeströdda salar
 Sitter hon så nöjd och säll.
 Och med nya vänner talar
 Om de sina hvarje qväll.
 Unnen henne denna fröjden —
 Den må hon väl vara värd —
 Blicken hoppfullt emot höjden
 Dit hon gjort sin himmelsfärd!

Minnens tacksamt hvad hon varit,
 Denna maka, denna mor,
 Som från eder väl har farit,
 Men likväl hos eder bor.
 Hvad hon tänkt och hvad hon ämnat,
 Att åt er, I unge, ge,
 Har hon också eder lemnat
 I — en mors välsignelse.
 Och åt efterlemnad maka
 Har hon skänkt sin tacksamhet
 Och — att öfver er få vaka,
 Är den högsta fröjd hon vet.

Vid Enkefru Petronella Stenbergs jordfästning

den 10 Mars 1865.

Tempelklockan åter sorgligt ljuder,
Grafvens portar för dig öppna stå;
Döden med sitt kalla maktspråk bjuder,
Än' en vandrare till hvila gå,
Och i sorgklädt lag vi samlats kring din kista,
För att säga Dig ett långt farväl, det sista.

Längtande till stjernbeströdda landen,
Bort till evighetens ljusa strand,
Flög han dit, den här frigjorda anden,
För att återknyta slitna band;
Väl är döden hård och mildt han ej regerar
Men på samma gång han skiljer, han förenar.

Sörjande de dina sucka, klaga
Ty de mistat hvad dem kärast var —
Men hvart lån skall himlen återtaga,
Endast minnet får här stanna kvar.
Svårt likväl att bli förtrogen med sitt öde:
Att sin skatt nedgräfvat bland de döde.

Ibland dem, som Dig med smärta lemna,
 Finnas, utom vänner, barn och slägt,
 Andra, som ditt namn med kärlek nämna:
Nödens barn, som hjälpsam hand du räckt;
 Ohörd aldrig någon från Dig återvände,
 I bekymrets mörker månget ljus Du tände.

Lifvets goda, det får icke ensamt
 Vara mitt, och lifvets öfverflöd
 Har jag fått för det att jag gemensamt
 Med min nästa äta skall mitt bröd:
 Sådan var din lära, så Du kristligt tänkte
 Och åt armodet Du tröst och hugnad skänkte.

Barns och barnbarns glädje var din trefnad,
 Och åt andras lycka mildt Du log;
 Lugnt förflöt din minnesrika lefnad,
 Tyst som rännen i djupan skog.
 Den som lefvat, vandrat så, som Du i tiden,
 Han är lofvad att få fara hän med friden.

Slumra ljuft i grafvens lugna sköte!
 Djupt vi sörje, men vi unne Dig,
 All den fröjd, Du nu har gått till möte,
 All lycksalighet, som väntar Dig.
 Kära barnbarn skola mången afton komma
 Till sin Mormors graf att lägga der en blomma.

Vid Fru Gustafva Lamberg's jordfästning
i Ystad den 16 Januari 1870.

Säg, hvilken dödlig tyder Herrans mening,
När Han en mor från syskonparet tar
Och löser hjertats ljufvaste förening
Och molnbetäcker gamla vänners dar?
Den frågan blef ej ännu här besvarad;
Dess lösen blott deruppe är bevarad.

Den flydda julen var alltså den sista
Af fester, som Du skulle fira här;
Klart brunno granens ljus, nu vid din kista
De flämta matt, ty det så töcknigt är,
Se'n tåren skymmer för så mångt öga,
Som knappt en solglimt fångar från det höga.

Det fans ett hem, ett bland de allra bästa,
Der Du var själen, kärleken och allt,
Och fastän döden der förut fått gästa
Och höjt sitt språk befallande och kallt,
Den stilla glädjen kunde ej försvinna,
Ty Du stod vakt, en trogen vårdarinna.

Men äfven Du, Du goda, skulle ryckas
Från detta hem, som var din hela värld;
En hand, så trofast, skulle hjertligt tryckas
Till afsked för en lång, en sista färd . . .

Cypressens grenar lågo färdigskurna,
Att flätas till en krans omkring din urna.

Vid denna stå vi sorgsna nu, men minnas
De rika skatter, som ditt hjerta gaf,
Och läsa runorna, som återfinnas
Inristade på nedlagd vandringsstaf;
De brinna klart, som sjelfva offerflamman,
Och tälja för oss dygder, allesamman.

De vittna, hvad hon var, den hädangångna
Som kallades till evighetens land;
Hur kärleksfullt hon höll de sina fångna
Och hur hon delte ut med gifmild hand
Åt hvarje nödens barn, som det förtjente;
Hvad godt hon gjorde och hur väl hon mente.

De båda makars väg gick förr gemensam,
I glädjens dag, i pröfningens minut;
Nu skall den öfvergifne vandra ensam,
Tills äfven han en gång nått vägens slut;
Ett återseende oss ej förmenas:
Det band, som brustit, åter skall förenas.

Hemsökte make! Djup din smärta varit
Och blir väl så till lifvets sista stund.
Sörj gerna henne, som ifrån dig farit,
Men tro att Gud förnyar ert förbund!
På dina suckar tryggt vi kunna svara,
Att i din sorg Du skall ej ensam vara.

På Ystads rådhus, före jordfästningen af
Lagmannen Tage Ludvig Sylvans stoft,
den 7 Mars 1879.

Så har han kommit hit ännu en gång — den sista,
Att icke vända åter härifrån;
Der förr hans vagga stått, står nu hans prydda kista:
En sista bädd åt stadens främste son.

Här, uppå samma rum, der förr den hädangångne
Satt Preses för att skipa rätt och lag,
Vi mötts i dag, för att, i sorgens bojer fångne,
Stå hedersvakt omkring hans sarkofag.

Så, vänner, låtom oss, då det ett afsked gäller,
I minnet återkalla hvem *Han* var,
På hvilkens grafhög sakna'n bittra tårar fäller,
Och tacksamheten för de flydda da'r.

Har du sett fädrens dygd, den forntids tro och ära,
Som pryder bladen uti Sagas skrift?
Om än du älskar den, kom att dess pligter lära
Här, vid den vördades, den gamles grift.

När lyckan valet bjöd af ärelystna'ns banor,
 Han föredrog och utsåg till sin stig
 Hvad fordom räknats högst bland odalmanna-anor:
 Att genom egen kraft bli man för sig.

Och trogen sitt beslut att gagna mer än lysa,
 Den ädle mannen byggde, tid från tid,
 De flitens hyddor upp, som med hans minne hysa
 Gudsfruktan och välsignelse och frid.

Så flöt hans lefnad fram, som mellan rika stränder
 En idoghetens, fruktsamhetens flod,
 Och skönt, i skylars mängd, blef rest af odlarns händer
 Af mogna ax hans gyllne ärestod.

En fader för sitt folk satt vördnadsvärde drotten
 I stilla lugn vid tidens strida elf,
 Och hjertats godhet tog af rika arfvelotten
 Allt jemt den minsta delen för sig sjelf.

Att öfva kärlek och att armodet beskydda,
 Han satte främst bland borgardygders tal,
 Var lika känd och kär i fattigdomens hydda,
 Som uti slottets och palatsets sal.

Och nu farväl och tack! Med rördt, men ödmjukt sinne
 Vi följa dig uppå din sista färd.
 Klar skall din kära bild stå troget för vårt minne.
 Tag du välsignelsernas tysta gärd!

Vid
Prosten och Kyrkoherden
Doktor Peter Samuel Wåhlins likbegångelse
i Ingelstorps kyrka den 4 Februari 1879.

Ännu en gång i detta vigda rum
Har herden möte stämt med sina vänner;
Men ögat brustit, läraren är stum
Och de inbjudne ej han igenkänner;
Blott för ett ögonblick i afskedsstunden
Han stannat, tigande vid altarrunden.

Det sorgens budskap, som kring nejden flög
Det tryckta bref med sina svarta kanter
Berörde smärtsamt både låg och hög
Och yngre liksom äldre anförvandter.
Församlingsbor och embets-brödralaget
Svårt träffades utaf det hårda slaget.

Men starkast likväl blöder hennes sår;
Hon, som i nöd och lust så troget delat
Med honom kärleken från lifvets vår
Och handlat blott som han och pligten velat,

Hon sörjer djupt, men sörjer icke ensam,
Med hennes sorg är döttrarnas gemensam.

Hvem glömmet Ingelstorp! — det trefna tjäll
Der frid och lycka i förening bodde,
Der man från morgon, dagen om, till qväll
Blott uppå Gud och på det sanna trodde;
Der kärleken förblef den högsta makten,
Och goda englar ombesörjde vakten.

Men sammanhållningslänken rycktes bort
Ur kedjan, som ej mer här återknytes;
All jordisk fröjd är som vår lefnad kort,
Och, förr'n vi ana, hon i sorg förbytes;
Det jagats bort, det forna rosenskimmer,
Och i dess plats man endast moln förnimmer.

Haf tack, du vårdare af Kristi hjord,
För det ditt dyra kall blef skött så troget,
Haf tack desslikes för hvart utsådt ord,
Om icke alltid skördens ax blef moget;
Haf tack för hvad du ädelt handlat, tänkte
Och för den förebild, som du oss skänkte!

Så slumra tryggt uti den graf, som står
Med öppen famn att ta dig i sitt sköte,
Och fuktas af de dinas bittra tår,
Som torkas bort först när de gå i möte
Den varma själ, som var dem allt i lifvet
Och i ett hem, nu tomt, snart öfvergifvet.

Haf tack, o Gud! för det vi en gång få
Gå hem till Dig, att der för evigt gästa!
Af löften från Dig sjelf vi lärt förstå,
Att ibland alla hem är Ditt det bästa.
Se'n vi i lifvets stränga skola pröfvats,
Du ger oss mera, än vi här beröfvats.

Vid

Friherrinnan Ulrika Stjernblads likbegängelse

i Marsvinsholms kyrka den 25 Januari 1880.

Ännu en gång, men ack! den allra sista
Vi möta dig i denna helgedom,
Hvad dyrast var och bäst vi skulle mista
Och finna platsen, som var din, stå tom.
Snart skall du hvila invid samma tempel,
Der du i bön och tro var vårt exempel.

I stoftet endast qval och strid vi röna
Och här är kallt och ödsligt hvar man går,
Men ack, deruppe blomma rosor sköna,
Och lyror klinga i en evig vår.
Se'n länge nog du lidit och du prøfvats,
Du vedergäalts för hvad dig här beröfvats.

Om din välgörenhet så mycket talar,
Men sjelf du aldrig talade derom.
Ett rosendoft du spred i egna salar
Och ljus i kojan, dit du ofta kom.
Och gick derfrån, följd af den tysta gården,
Som går från hjertat, men som göms för världen.

Hvart ädelt mål blef aldrig än förfeladt,
Ty det befrämjas af en högre magt;
Det goda du uträttat, tänkt och velat,
Har Herren redan på sin vågskål lagt;
Ditt namn, din bild och dina många dygder —
Allt länge minnas skall i vida bygder.

Och nu farväl, du hjertegoda qvinna;
Tack för den sista helsning du oss gaf!
Det blir ej svårt för saknaden att finna
Den kända väg, som leder till din graf;
Frid öfver den, och ära åt ditt minne,
Som slagit rot i månget sorgset sinne!

Vid Konsul Robert Lundgrens jordfästning

i Stora Herrestads kyrka år 1881.

Den Evige, hvars rådslag vi ej tyda,
Till jul bjöd vännen till sitt kungaslott . . .
En vink af Honom, och vi måste lyda:
Så är Hans vilja, är hvar dödligs lott.
Vi måste ödmjukt böja oss i gruset
För Honom, som af intet skapte ljuset.

Jag vet, jag talar här å mångas vägnar,
Hängångne make, fader, vän och bror!
Då jag en minnets enkla runa egnar
Dig, älsklige, som man nu anförtror
Åt dödens kammar, som i dag dig famnar,
Och der en hvar tid efter annan hamnar.

Vår julfröjd störts: den kedja som var knuten
Af vänskapens och af familjens band,
Af högre hand har blifvit löst och bruten,
Och dermed slitna många ömma band.

Vi ha beröfvats, hvad vi kärast ägde
Och hvars förtjenster tungt på guldvåg vägde.

Som kornets ax, när skörden blifvit mogen,
Var hjertat fullt utaf det rena guld;
Tyst gick Din väg som rännilens i skogen;
Mot nödens barn Du var en far så huld.
Ditt lof ej prisades, till torg ej fördes,
Välsignelse dock i det tysta hördes.

En Ystads son, Du älskade den staden;
Din kärlek var ock fäst vid Herrestad;
På hjertats vägnar främst i hela raden,
Du harmlöst skämtade, var alltid glad;
Stor gästfrihet, i Norden vida prisad,
Af Dig som verklig sanning blef bevisad.

Uti den grupp som samlats omkring båren
Och som en hedersvakt omkring Dig står,
Man ser kamrater ifrån ungdomsåren
Och trogna vänner sedan många år.
Främst stå dock maka, goda döttrar, söner,
Uppsändande välsignelser och böner.

Så fira då Din jul i högre nejder,
Der granen tändes mera schön än här!
Der uppe fins ej oro, strid och fejder
Försoning blott och frid oss möta der.
Säll den, som redan fram till målet hunnit
Och lösningen på lifvets gåta funnit!

Frid öfver grafven, ära åt ditt minne,
Som icke jordas med ett grusadt stoft!
Hvad Du oss var, skall bo i hjertat inne
Och ej förflyga som ett blomsterdoft!
Sof lugnt som hjelten i sin hjälm, sitt pansar!
En tår på högen och en hög af kransar!

Vid
Fru Borgmästarinnan Sophie Trägårdhs
likbegängelse

i Ystad den 7 Februari 1882.

Död och förgängelse hvarandra räcka handen
För en gemensam färd igenom jordeländen;
De höra icke menskors bön, men taga ut sitt kraf
Och hvar de båda draga fram, der öppnas strax en graf.
Hvad jorden gett, skall bli i jord begrafvet,
Liksom den trötta flod begrafvs i hafvet.

Ett högt, ett svårlöst kall blef qvinnan en gång gifvet:
Att blifva mannens stöd på vandringen i lifvet;
Att ta sig an de späda, egna dem sin vård;
Att göra hemmet till familjens rosengård;
Att locka solsken att der inne stanna;
Att jaga molnen bort från mulen panna.

Och denna uppgift dig förunnades utföra.
Din fröjd bestod uti att andra lyckliggöra.
Fåfånga, flärd och världens tomma prål och prakt
Du skydde, och med dig de fingo ingen makt,
Gudsfruktan, mildhet, arbete och lydnad
Du tänkte dig som qvinnans bästa prydnad.

Din pligt Du fyllt, ditt ädla värf är slutadt;
 Ditt trötta hufvud har Du nu till hvilat lutat.
 Hur många kära minnen framstå ej i dag
 För *honom*, hvilkens hjerta slog med dubbla slag;
 För *honom*, som dig älskat från din ungdoms vårar,
 Och hvilkens blick nu skymmes utaf tårar!

Hur klar står icke modrens bild för dessa söner,
 Som utaf henne lärde sina första böner!
 Hur tydlig står ej bilden utaf en trofast vän,
 Som på sin hjertegodhet ju kändes lätt igen!
 Ja, alla, alla skola tacksamt, lifligt minnas
 Ditt föredöme som en ädel qvinnas.

Men se'n Du lemnat oss och jordens mörka dalar,
 Du kom som främling ej till himlens ljusa salar:
 Lycksalig dotter redan har fallit i din famn
 Och med hänryckning talat en älskad moders namn;
 Dernäst har hon nog sport dig om enslingen, som gråter
 Och som I båda längten en gång få träffa åter.

Välsignelse dig följer, en stilla klagan höres,
 Då du från sorgklädt hem till sista hemmet föres.
 Farväl, sof ljuflig slummer, haf tack båd' först och sist,
 Du saknade, du kära, som vi så tidigt mist!
 Din dödskrans vissnar, men en oförgänglig krona
 Dig räcks af Honom, som vill allt försona.

Vid Lärarinnan Caroline Skantz' graf

den 23 Maj 1882.

Vandringen på jorden har du slutat,
Slutat lärarinnans dyra kall,
Och ditt trötta hufvud snart du lutat
Invid kyrkogårdens gröna vall.
Innan grafven återtar sin fyllning,
Tag emot vår tack, vår sista hyllning!

Ljuft då det vid grafvens port kan sägas,
Att man redligt, troget fyllt sin pligt;
Att, då brister och förtjenster vägas,
Af de sednare blir öfvervigt.
Ljuft att vara saknad, glömd af ingen,
När till himmelsfärd man lyfter vingen!

Ljuft också vid lifvets afton veta,
Att man älskad varit i sin bygd;
Att man lärt sig bedja och arbeta
Och lärt andra samma vackra dygd;
Att ha fruktat Gud i tro och lydnad
Och haft ödmjukheten till sin prydnad.

Nu farväl, ett långt farväl, det sista,
Goda qvinna, vid din prydda graf!
Minnet jordas icke med din kista,
Ty på oss det ställer stora kraf.
Tyst välsignelsen sig från vårt hjerta smyger,
Och vår bön till ljusets Fader flyger.

Vid
Enkefru Prostinnan Maria Adrians jordfästning
i Ystads S:t Mariæ kyrka den 18 Juli 1884.

Arbetet, det långa, du fått sluta,
Dermed lifvets oro, lifvets strid;
Silfverhårigt hufvud du får luta
I det rum, der tystnad rår och frid.

Lycklig, när den sista qvällen skymde,
Tycktes du, ty allt så fridfullt var;
Hjertat, som så mycken kärlek rymde,
Blef det rika arf, du lemnat kvar.

Prydnad för den Adrianska släkten,
Redan du i seklets morgon blef,
Då du, iklädd lätta myrtendrägten,
Trohetslöftet gaf och underskref.

Frukta Gud samt bedja och arbeta:
Gyllne regel var och forntids sed;
Trohet uti allt — det skulle heta;
Den, som svek den, räknades ej med.

Nutids lyx och öfvermod ej fingo
Fristad i de gamles lugna tjäll;
Allt var enkelt, och från hemmet gingo
Trogha böner upp till Gud hvar qväll.

Till Kyrkheddinge du återföres;
Än en gång du der ditt hem skall få;
För en stund din makes graf väl störes,
Men så reglas den för begge två.

Vördad moder, aldrig glömda qvinna!
Som din kärlek och din vård oss skänkt;
För vår tacksamhet ej ord vi finna,
Blott en dödskrans — den är tårbestänkt.

Vid
Godsegaren, Kommendören m. m.
Friherre Jules Edvard Stjernblads jordfästning
i Marsvinsholms kyrka den 20 Juni 1886.

Ännu en gång midsommarsfest vi fira
I Marsvinsholm för många hjertan kärt,
Men minnets tårbestänkta krans vi vira —
Den tunga pligten har oss Döden lärt —
Och denna krans vi lägga på din kista
Och säga så ett långt farväl, det sista.

I templet, som Du byggt till Herrans ära —
Den sköna helgedom, der sjelf Han bor,
Der vi så många sanningar få lära,
Och tröst förkunnas åt en hvar, som tror;
Det templet, der Du gjorde bön så mången,
Du gästar nu för allra sista gången.

Det var så ljust, så gladt i skog och parker,
Och friden valt sitt hem i ståtligt slott,

Välsignelse sig spred kring fält och marker,
 Och lyckan tycktes ha sin höjdpunkt nått.
 Så Döden kom, tog bort en älskad maka
 Och lärde dig att lida och försaka.

Din sorg Du bar med manlighet och styrka,
 Ty bästa botemedlet snart Du fann:
 Ditt fromma sinne visste Herran dyrka,
 Och arbetskraften så Du återvann;
 Du hade pligter, Du, mer än de fleste
 Och dessa fylde Du, som en den bäste.

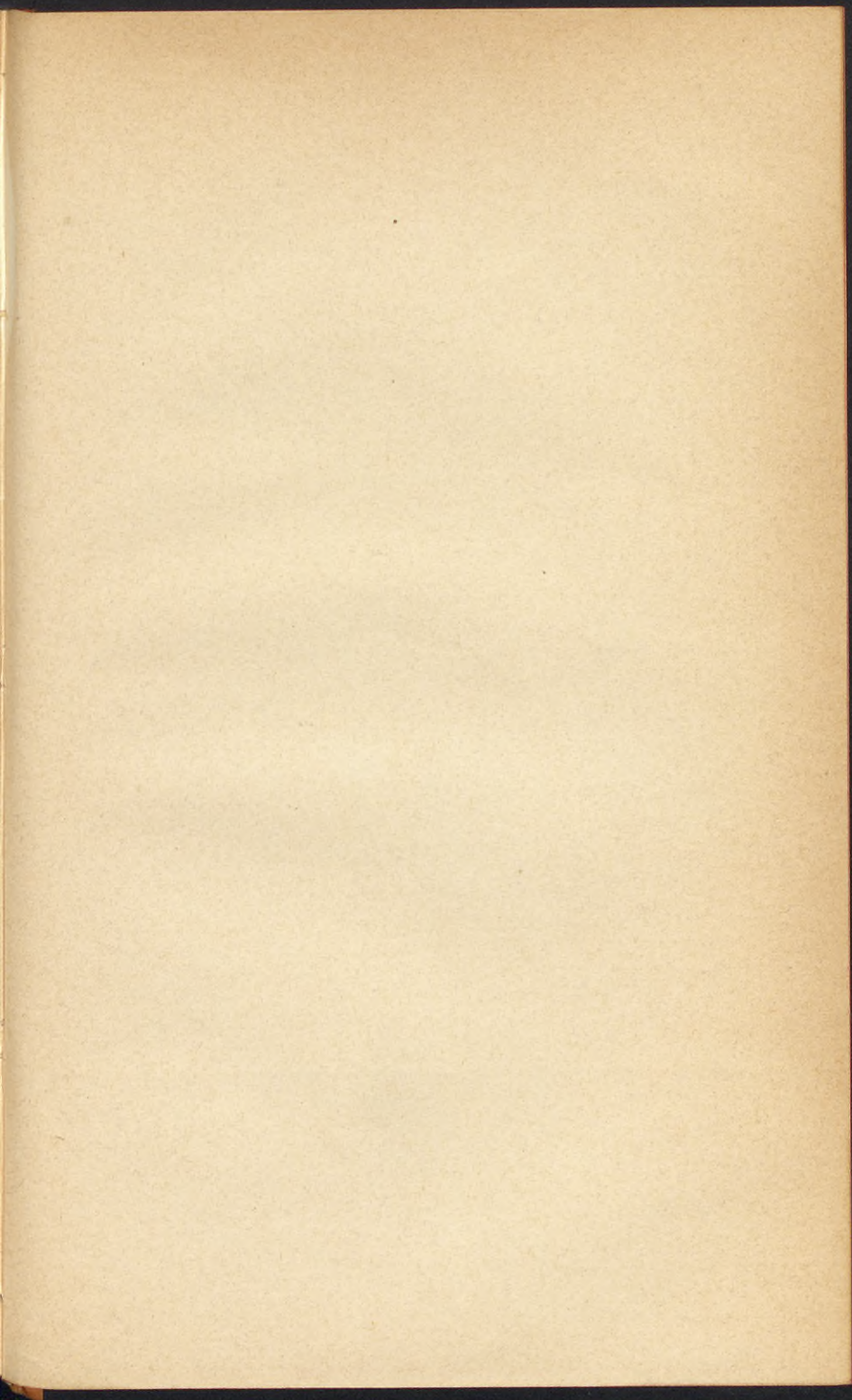
Ditt valspråk var: »*misströstan båtar föga!*»
 I tron och hoppet hade Du ditt stöd;
 Och kärleksfull, med oförvilladt öga,
 Du ömmade för dina likars nöd.
 För underlydande Du var en fader
 Och sörjes därför bland de täta rader.

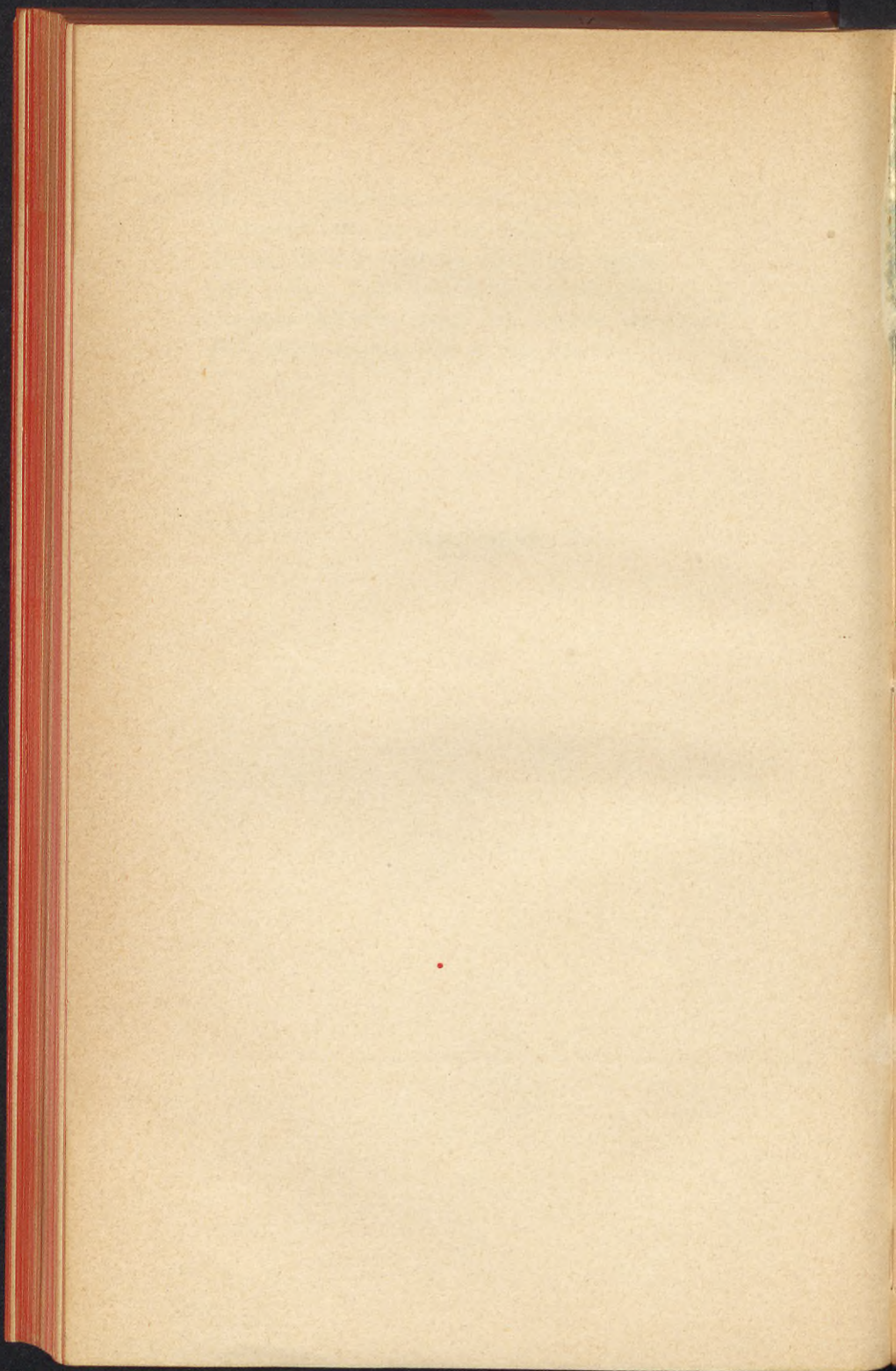
Och gälde det ett råd, var Du den förste
 Att gifva det, Du varma, goda själ!
 För dig fans ej den minste, ej den störste;
 Allt rörde sig kring mensklighetens väl.
 Hvar menskas fröjd ditt ädla hjerta gladde,
 Vid hennes sorg *Du* äfven sorger hade.

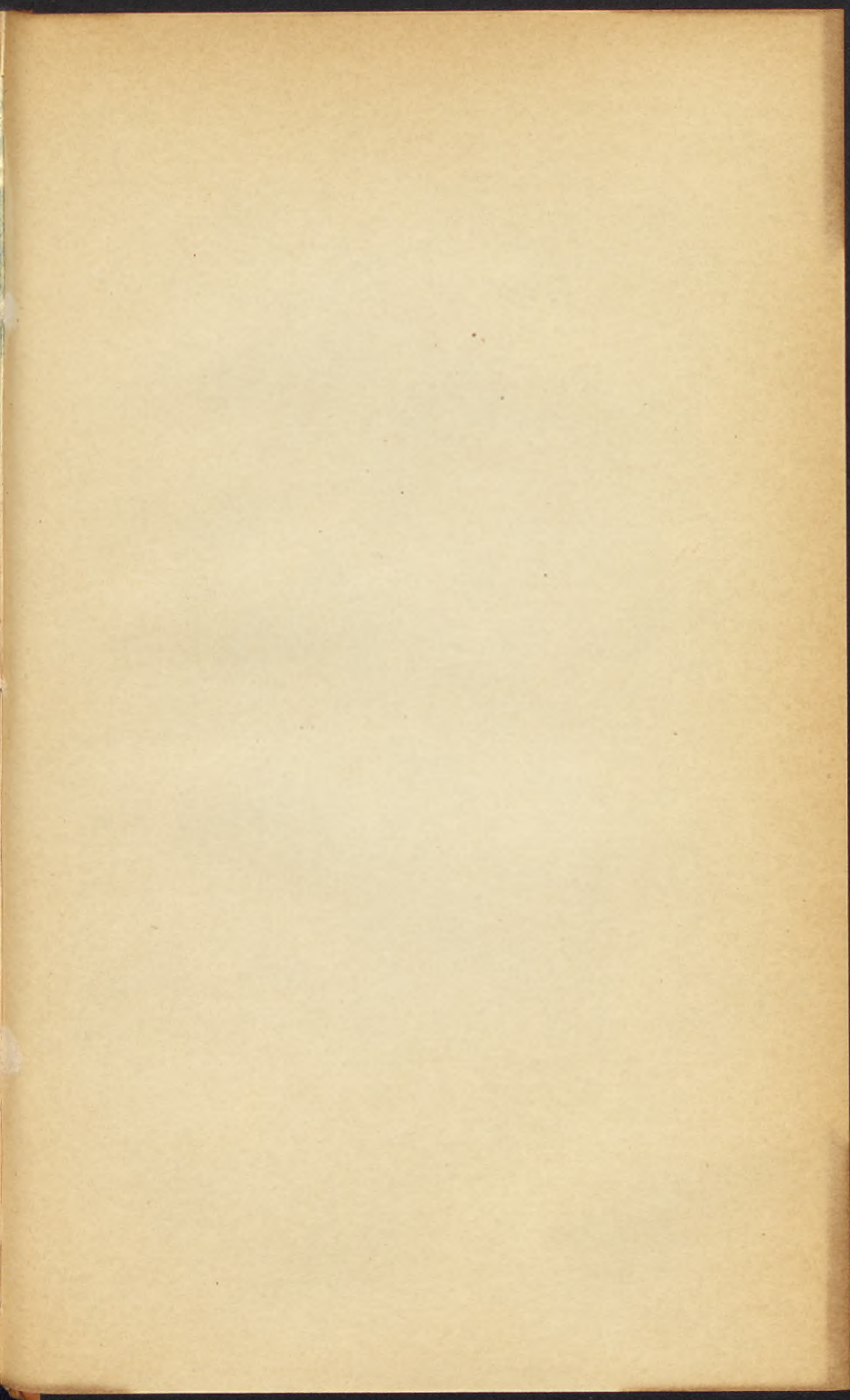
Ditt stoft nu skall i dystra grafven gömmas —
 Den dubbelgraf, som strax man regler för —;
 Men *namnet, minnet* skola aldrig glömmas,
 Hur också slägte efter slägte dör.
 Den minnesstod, Du åt dig rest, skall säga,
 Hvad Du oss varit, hvad vi mer ej ega.

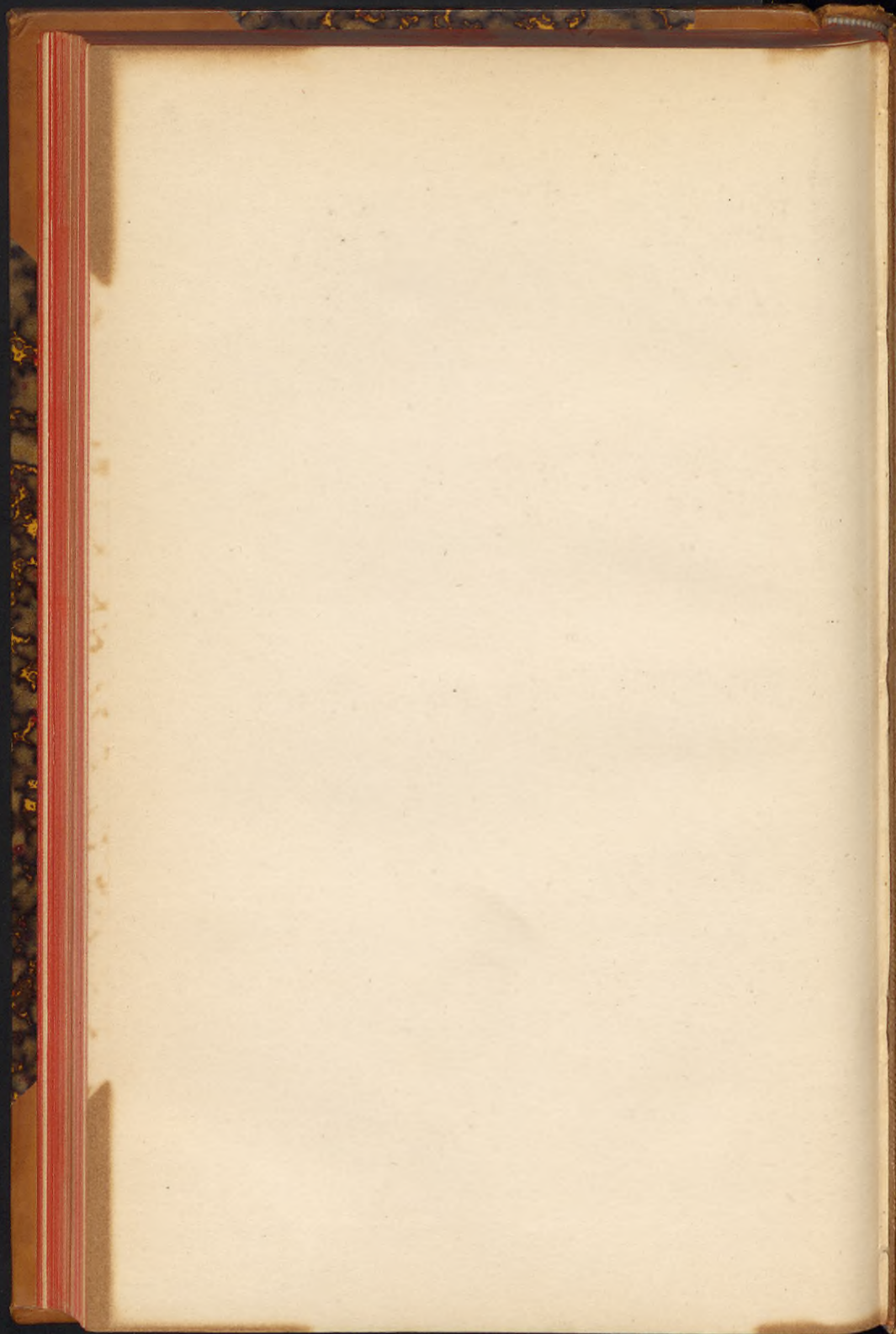
En tyst välsignelse är enda gården,
Vi ha att offra åt en far och vän.
Så tag då den med på den långa färden
Och slumra lugnt och ljufligt uppå den!
Ett sista ord från tungt och sorgset sinne:
Frid öfver stoftet, ära åt ditt minne!

6000213618

Göteborgs universitetsbibliotek

